

Gyöngyös Városi Önkormányzat
Kulturális Konceptiója
2024-2028

„A magyar kultúra örök harc a hagyomány (népi műveltség) és a nyugati kultúra között. Béke csak úgy lehet, ha a népkultúra nő fel magas kultúrává, saját törvényei szerint, Európától csak azt veszi át, ami erre kell, s ezt is szervesen magába olvasztja...”
(Kodály Zoltán)

TARTALOM

BEVEZETÉS	5
I. GYÖNGYÖS VÁROS TÖRTÉNETI HÁTTERE	8
II. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR ÉS SZAKANYAGOK.....	11
III. A KULTURÁLIS KONCEPCIÓ SZÜKSÉGESSÉGE	12
IV. A KULTURÁLIS KONCEPCIÓ ÁLTALÁNOS STRATÉGIAI CÉLJAI ÉS ESZKÖZEI	14
V. AZ ÖNKORMÁNYZAT KULTURÁLIS TEVÉKENYSÉGE.....	17
1. Az Önkormányzat közművelődési feladatellátása.....	17
2. A közművelődési feladatellátás formái.....	18
VI. A FINANSZÍROZÁS ÉS A TÁMOGATÁSI RENDSZERE.....	19
VII. A KULTURÁLIS KONCEPCIÓ CÉLKITŰZÉSEINEK MEGVALÓSÍTÁSA GYÖNGYÖS KULTURÁLIS HÁLÓZATÁN KERESZTŰL.....	21
1. Önkormányzati fenntartású kulturális gazdasági társaságok és intézmények	21
2. Jelentősebb közművelődési tevékenységet folytató nem önkormányzati fenntartású kulturális intézmények, civil szervezetek és alapítványok	31
3. Történelmi egyházak kulturális tevékenysége	35
4. Gyöngyös város nemzetiségi önkormányzatainak és a Mátrafüredi Részönkormányzat kulturális tevékenysége	38
5. A városban jelenlévő művészeti tevékenységek	39
VIII. GYÖNGYÖSI IDŐSZAKI KIADVÁNYOK, VALAMINT ORSZÁGOS VÉDETTSGŰ, ILLETVE HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÉPÜLETEK.....	41
IX. ÖSSZEGZÉS.....	42
X. GYÖNGYÖS VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KULTURÁLIS KONCEPCIÓJÁNAK CSELEKVÉSI TERVE.....	44

„Vállaljuk, hogy örökségünket, egyedülálló nyelvünket, a magyar kultúrát, a magyarországi nemzetiségek nyelvét és kultúráját, a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és megóvjuk. Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.

Hisszük, hogy nemzeti kultúránk gazdag hozzájárulás az európai egység sokszínűségéhez.

Tiszteljük más népek szabadságát és kultúráját, együttműködésre törekszünk a világ minden nemzetével.

Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.”

(Magyarország Alaptörvénye)

BEVEZETÉS

„A kultúra teszi képessé az embert arra, hogy végiggondolja önmagát. Ennek köszönhetjük, hogy sajátosan különböztetjük meg az értékeket és vagyunk képesek választani. Segítségével fejezi ki magát az ember és tudatosan önmaga számára, látja befejezetlenségét, kérdőjelezi meg saját alkotásait, keres fáradhatatlanul új értelmet a dolgoknak és hoz létre önmagát felülmúló műveket.” (Az UNESCO – az ENSZ kulturális szervezete – által meghatározott kultúra fogalom)

A társadalom minőségi életesélyének fontos, nélkülözhetetlen bázisa a közművelődés, tágabban a kulturális tevékenység. A kultúra alkotói és tudatos fogyasztói résztvevői a jövő formálódásának. A gazdasági szféra is újra felfedezte a kultúra „teremtő erejét”, a rekreáció pozitív hatását.

Gyöngyös kulturális és szellemi öröksége, természeti adottságai alapján az ország egyik kitüntetett helye. Gyöngyös Városi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) és a kultúra, közművelődés képviselői közös felelőssége, hogy ez így maradjon. A város gazdag történelmi múltja, műemlékei, a Mátra nyújtotta szabadidős lehetőségek kiváló alapot nyújtanak a környék kulturális életéhez. A város kulturális örökségére és természeti adottságaira méltán büszke Gyöngyös lakossága. Az ősi mezőváros bortermelő hírével, a tűzvészek miatt többször átalakult településszerkezetével és építészeti stílusával, a Mátra festői ölelésében egy kis ékszerdobozként ragyog. Az építészeti örökség magán viseli a városban élő nemzetiségek, vallási felekezetek sokszínűségét. A város arculatát, lakosságának összetételét a társadalmi, politikai rendszerek változása során, a város régióiban betöltött szerepe szerint változtatták. A változások ellenére a város és környező települések lakossága megőrizte hagyományait, mindennapi életében megéli, kulturális rendezvényein az örökségről megemlékezik. A település és vonzáskörzetének lakossága, valamint az idelátogató turisták részére kínált vonzó és színvonalas művelődési lehetőségek megteremtése óriási megmérettetést jelent a kultúraközvetítés minden képviselőjének.

Sajnálatos módon Gyöngyös is azon magyarországi települések közé tartozik, amelynek folyamatosan csökken a lélekszáma. Ennek elsődleges oka az elöregedő lakosság, a születések számának csökkenése és az elvándorlás. Többek között ezért is fontos a fiatalok helybentartásának ösztönzése a korosztályuknak megfelelő kulturális programok biztosításával, illetve az idősebb korosztály részére szintén színvonalas kulturális program szervezése.

A közművelődés helyzetét alapvetően meghatározza a város vonatkozásában gazdasági, földrajzi és társadalmi helyzete, természeti öröksége, a település múltja és jelene, a hagyományok és az intézményrendszer.

A gyöngyösi lakosok, a civil szervezetek, a kulturális intézmények és a városvezetés közös felelőssége, hogy az épített kulturális és szellemi örökséget megőrizték és továbbadják az utóknak.

Az Önkormányzat a legutolsó – 2017-2022. évre szóló – kulturális koncepcióját hét évvel ezelőtt fogadta el, és nagyrészt teljesítette a koncepció cselekvési tervében foglaltakat (pl. a

könyvtár önállósítása, a Mátra Múvelődési Központ felújítása, a Palóc Néprajzi Magángyűjtemény számára bérbeadással épület biztosítása, közösségi színterek biztosítása közmúvelődési megállapodások kötésével).

A kulturális koncepció újragondolását az alábbi tényezők teszik szükségessé: a város társadalmi és kulturális helyzetében végbement változások, a közmúvelődés színtereinek változtatása, helyi szinten a kulturális keresletben és kínálatban bekövetkezett változások, a változó társadalmi igények, a digitalizáció térnyerése. Az elmúlt évek nagymértékű közmúvelődési infrastrukturális beruházásait követően szükséges a fejlesztéseket tovább folytatni.

A koncepció megalkotásának célja, hogy Gyöngyös rendelkezzen a kulturális terület középtávú fejlesztési céljait meghatározó tervekkel és a kulturális szervezetek új támogatási rendszerével. Célja továbbá az is, hogy minden korosztályt mobilizáljon a város kulturális örökségének megőrzésére, ápolására, a szerethető városkép kialakítására. Meghatározva az irányt, kereteit és helyét, ami alapján a város lakossága, a civil szervezetek, a közösségek és a kulturális intézmények megfogalmazhatják jövőképüket a kulturális, művészeti és muzeális értékek iránti érdeklődésük szerint. A koncepciónak olyan minőségi kulturális lehetőségeket kell biztosítani, hogy cselekvésre ösztönző, közösségformáló, személyiségfejlesztő kínálatot nyújtson az egyén és közösségek részére. Célja, hogy kijelölje a következő öt esztendő kulturális politikájának stratégiai prioritásait és cselekvési irányait. Feladata a település közmúvelődési helyzetének elemzése, az elérni szándékozott jövőkép és egyes lehetséges fejlesztési irányok bemutatása. Reális helyzetelemzésre építve kifejezze a helyi közösség kulturális identitását, önrendelkezését, alkotó-és cselekvőképességét és rendszerbe foglalja azt a kulturális jövőképet, mely meghatározza az alapvető célokat, irányt mutat a feladatok kijelölésének, a meglévő értékek őrzésének. Segítse az elkövetkező évekre az Önkormányzat kulturális jogszabályokban foglalt kötelezettségeinek ellátását, a kulturális szemléletű városfejlesztésre örök érvényű „globálisan gondolkodni, lokálisan cselekedni” gondolat jegyében segítse ezen célok megvalósítását.

A kulturális koncepció távlati fejlesztést megalapozó tervdokumentum, amely meghatározza az átfogó fejlesztési célokat, továbbá a fejlesztési programok kidolgozásához információkat biztosít a szféra szereplői számára. A koncepció kidolgozását megelőzte a város kulturális életének helyzetelemzése, mely a jogszabályi háttér és a szakpolitikai iránymutatások alapján készült. A jelen helyzet ad lehetőséget a helyzetfelmérés figyelembevételével levonandó következtetésekre és az ennek alapján meghatározandó célokra. Az Önkormányzatnak az általa megfogalmazott prioritások alapján kell megállapítania a város kulturális életében vállalt szerepét.

A koncepció tartalmazza az elkövetkezendő öt év fejlesztési tervét és a megvalósítás módját, feltételeit körvonalazza. Tartalmazza a stratégiai célkitűzéseket:

- közösségépítés Gyöngyös minden korosztályát cselekvésre ösztönző kulturális és közösségi közmúvelődési programok megvalósításával,
- a város kulturális örökségének gondozása, hagyományainak ápolása, bemutatása,
- a város kulturális arculatának kialakítása, fejlesztése,
- kulturális turizmus – városlátogatás, fesztiválok, kortárs művészeti ágak – versenyképessé tétele,

- az egyházi és a múzeumi gyűjtemények gondozása és bemutatása,
- kultúra közvetítése minden korosztálynak és társadalmi rétegnek, kiemelten az ifjúsági közösségi terek és programok megvalósításával,
- együttműködés kultúrájának megteremtése a kulturális intézmények és vállalkozások, civil szervezetek, szerveződések és egyének között,
- a digitalizáció kihívásainak kezelése.

Jelentős számú civil szervezet működik Gyöngyösön, amelyek egy része aktív szerepet vállal a város kulturális életében. Az Önkormányzat évek óta párbeszédet folytat a város kulturális életének legkülönbözőbb szintű szereplőivel. A koncepció elkészítésekor is figyelemmel volt a kulturális szervezetek javaslataira.

A dokumentum elkészítésénél a SWOT-analízis megállapításai is figyelembe lettek véve. *(Ld. Kulturális helyzetértékelés 1. melléklet: SWOT-elemzés)* A koncepció jelentősége éppen abban van, hogy értékrendet vállal és elvi kereteket biztosít az elkövetkező évek szakmai munkájához. Figyelemmel van a városi kultúrában résztvevő intézményekre, civil szervezetekre, és elsősorban a város által megfogalmazott prioritásokra. A lakosság művelődési igényeit és a hatályos jogszabályokat figyelembe véve meghatározza a város által támogatott tevékenységek körét, azok ellátásának módját és feltételeit, kijelöli az elsődleges feladatokat, valamint a szakmai és finanszírozási alapelveket. Rámutat arra, hogy a településen működő csoportok munkája erősíti a város kulturális értékeit. Fontos alapelvként fogalmazza meg, hogy a kulturális intézmények, a kulturális egyesületek és közösségek tevékenységének összehangolásával lehet csak eredményeket elérni.

Gyöngyös város jelentős szerepet vállal a helyi kultúra, közművelődés és művészeti élet támogatásában és ösztönzésében. Szem előtt tartva azt is, hogy a kultúra, mint az esélyteremtés eszköze hozzáférhető kell legyen mindenki számára. A város a megfogalmazott céloknak és az elkötelezettségeknek a jövőben is eleget kíván tenni a kulturális szerepvállalás valamennyi szintjén. Az Önkormányzat a közművelődési feladatellátási kereteinek megfogalmazására új kulturális koncepciót hoz létre, amely tükrözi és figyelembe veszi az intézmények, illetve a város kulturális hagyományait, valamint a kultúra napjainkban lejátszódoó átalakulását.

I. GYÖNGYÖS VÁROS TÖRTÉNETI HÁTTERE

Gyöngyös Heves vármegye második legnagyobb települése. Nevét minden bizonnyal az itteni erdős területen gyakran előforduló fagyöngyről kapta. A település a „Mátra fővárosa”, mely már az ősidőktől fogva közvetítő szerepet töltött be a Felvidék és az Alföld között. A város határában nagy számban kerültek elő kelta, szkíta és avar-kori leletek, a honfoglaláskor pedig a Mátraalját a magyarokhoz csatlakozott kabar törzsek szállták meg. A kabarok politikai, katonai és egyházi központja Gyöngyöspatán volt ugyan, de a környék vásáros központja a kereskedelmi útvonalak találkozásánál: Gyöngyösön alakult ki. Alapításának pontos időpontját nem ismerjük, nevének legrégebbi okleveles említése mindenestre jóval később, IV. Béla király egy 1261. évi oklevelében történik.

Gyöngyöst 1334-ben Károly Róbert emelte városi rangra Buda város kiváltságaival. Gyöngyös megkapta a városfal építésének a jogát is, a városfal azonban – feltehetően a földesúri érdekellentétnek köszönhetően – sohasem épült meg és a történelem folyamán Gyöngyös egészen az újkorig a földesúri mezővárosok szintjén rekedt meg. Gyöngyös virágkora érdekes módon a török hódoltság idején köszöntött be. Jelentős vásáros hely lévén a szultán magánbirtokai közé iktatta, úgynevezett „hász” birtok lett belőle, ahová nem telepíthettek török katonaságot. Az országos vásárok és a gyorsan fejlődő gyöngyösi céhes ipar olyan jólétet teremtett, melyben a ferences lelkiség mellett a XVI. századra táptalajra talált a reformáció, majd megjelent az ellenreformáció lelkületét hordozó jezsuita rend is. A katolikus és református felekezetek közötti késhegyig menő vitákban gyakran éppen a muszlim törökök léptek fel a békítő szerepében. A város gazdagságára jellemző még, hogy a szabadságharc alatt II. Rákóczi Ferenc fejedelem 1704-ben kétszer is ide hívta össze béketárgyalásra az európai hatalmak képviselőit, és itt született meg a szabadságharc követeléseit összefoglaló ún. „gyöngyösi 25 pont.”

1848-49-ben ismét a szabadságáért küzdött a nemzet. Gyöngyös városa olyan jeles személyiségeket adott a szabadságharcnak, mint Bugát Pál országos tiszt, főorvos, Zalár József, „az aranytollú jegyző”, a nemzet ügyéért élő író és költő Vachott testvérek, a költő Spetykó Gáspár, vagy az aradi vértanú hadmérnök, Török Ignác. 1849. április elején a gyöngyösi Orczy-kastély falai között tartott haditanácsot Kossuth Lajos jelenlétében Görgey Arthúr honvédtábornok, s ezt követően indult meg a dicsőséges tavaszi hadjárat. Néhány hónappal később pedig ugyancsak itt szállt meg az a Paszkievics orosz herceg, akinek segítségével végül is leverték a magyar szabadságharcot.

A kiegyezést követően látványos gazdasági fellendülés következett be Gyöngyösön is. A hagyományos kézműipar mellett különböző ipari vállalatok, kereskedelmi társaságok, és pénzintézetek jöttek létre, melynek működtetésében fontos szerepet vitt az egyre nagyobb számban Gyöngyösre betelepülő zsidóság. A zsidóság gyöngyösi létszáma 1900-ra elérte a 2000 főt. A mezőgazdaságon belül továbbra is meghatározó maradt a szőlőtermesztés és a borászat. Gyöngyösön az 1880-as években jelent meg a filoxéra, vagyis a szőlőgyökértetű, amely a szőlőkultúrát teljesen elpusztította. Az ágazat csak 1910-re talált ismét magára, amikor az ültetésnél a filoxérára rezisztens amerikai oltványokat kezdtek el alkalmazni.

A filoxéra pusztításához mérhető másik nagy katasztrófa az 1917. május 21-iki nagy tűzvész volt, amikor is a várost egy a kórház mosókonyhájából kipattant szikra pillanatok alatt

lángtengerré változtatta. A teljes belső terület, mintegy 580 ház leégett, a lakosságnak pedig körülbelül 40%-a maradt hajléktalanul. Május 23-án az uralkodó pár, IV. Károly király és Zita királyné is meglátogatta Gyöngyöst. A tűzkárosultak megsegítésére az egész ország összefogott, mindenhol érkeztek az adományok részben pénz, részben élelem, vagy ingóságok formájában. Az 1917-es nagy tűzvész után Dr. Puky Árpád polgármester nevével fémjelzett nagy újjáépítési és urbanizációs időszaknak lehetett tanúja a város. A katasztrófát egyébként nem heverte ki egyhamar a város, még az 1930-as években is voltak olyanok, akik fából ácsolt szükségbarakkokban éltek mindennapjaikat, vagy éppen a Szent Bertalan-templomot is felhozhatjuk példaként, melynek csúcsára csak 101 év elteltével, 2018-ban kerülhetett vissza az eredeti toronysisak.

A trianoni békediktátum Gyöngyöst és térségét nem érintette negatívan. Mivel a korábbi hegyvidéki és tengerparti üdülőhelyek szinte kivétel nélkül az új országhatárokon kívül rekedtek, Gyöngyös város híres polgármestere Dr. Puky Árpád hamar felismerte a Mátrában rejlő turizmus jelentőségét: a hegyvidéket gyógy-és üdülőhellyé, valamint a téli sportokra alkalmassá kívánta fejleszteni. A fejlesztések első sorban Benét érintették, melyet ettől fogva egyre inkább csak Mátrafüredként kezdtek emlegetni, és amelyet 1935-ben hivatalosan is üdülőhelynek minősítettek. 1926-tól keskeny nyomtávú kisvonal szállította a kirándulókat Gyöngyösről Mátrafüredre, ahol a megnövekedett idegenforgalom ellátására egyre másra épültek a modern szállodák- és turistaházak.

Szintén Dr. Puky Árpád polgármestersége alatt, 101 évvel ezelőtt – 1923-ban – csatolták Gyöngyöspüspöki települést közigazgatásilag Gyöngyös városához. Mivel a két település igen közel fekszik egymáshoz, ikertelepülés gyanánt már korábban is összetartozott és szinte minden tekintetben közös sorsban osztozott. A honfoglalás idején a kabar törzsek szállták meg Gyöngyöst és Gyöngyöspüspököt is. Okleveles forrás a kisebb Gyöngyöspüspököt említi előbb, mégpedig egy 1261-ből származó birtokmegegerősítő okiratból. Ami a régészeti emlékeket illeti, itt is Gyöngyöspüspökiből kerültek elő a régebbi leletek: 2017-ben csatornázási munkálatok során egy Árpád-kori temető nyomaira bukkantak a gyöngyöspüspöki Olajbanfótt Szent János templom mellett: a legrégebbi temetkezési réteg 990 és 1040 közé tehető. Gyöngyösön ilyen korai temető nyomainak mindmáig nem kerültek elő. A török korban Gyöngyöspüspöki lakói feltehetőleg a hász birtok gyanánt nagyobb védelemmel rendelkező és virágzó Gyöngyösre húzódtak be, a faluban az 1551. évi úrbéri összeírás szerint mindössze 6 egész teljes jobbágy és 6 zsellér maradt. Erre a háborús időszakra emlékeztet mind a mai napig a templom lőrészekkel ellátott erődfala. A XVI. században jelentkező borkonjunktúrának köszönhetően az uralkodó mezőgazdasági ágazattá itt is a szőlőtermesztés nőtte ki magát. A tűzvészek ugyanúgy nem kímélték Gyöngyöspüspököt, mint Gyöngyöst. A nagyobb tűzvészek a közelség miatt rendszerint áterjedtek Gyöngyösről Gyöngyöspüspökre is. 1887-ben, 1904-ben és 1917-ben nemcsak Gyöngyösön, hanem Gyöngyöspüspökiben is óriási károk keletkeztek.

Gyöngyöst a második világháborúban 1944. november közepén érték el a szárazföldi harccselekmények. A hegyekbe a németek vették be magukat, az Alföldön pedig az orosz haderő tartotta állásait. A világháború gyöngyösi hősi halottainak és polgári áldozatainak száma 264 fő volt. A háborús időszak és a német megszállás elsősorban Gyöngyös zsidó lakosságát érintette tragikusan. Bár nem rendelkezünk pontos adatokkal a zsidó áldozatok számát illetően, Gyöngyös 2000-2100 fős zsidóságának becslések szerint csupán az

egynegyede élte túl a holokauszt borzalmait. A mintegy 1835 áldozatnak egy oszlop állít emléket a zsidó temetőben.

Gyöngyös középkori települési hagyományokat őrző város, jelentős klasszicizáló – neobarokk és neoreneszánsz jegyeket hordozó – műemlékeivel. Mezővárosi öröksége a nagysokadalmú hetivásár visszaszorult és elmaradt, de megmaradt a Mátraalja tradicionális művelődési és szellemi központjának. Ez a sokarcú település, a maga szőlőművelő hagyományaival a palóc népművészet és nyelv ízes tárháza. A magyar népi hagyományok még az építészetben, utcahálózatban is nyomon követhetők. A műemlékekben gazdag Hild-díjas településhez tartozik közigazgatásilag Mátrafüred, Sástó, Mátraháza és Kékestető is. A Mátra déli lejtőin található az ország második legnagyobb területű, illetve a hegyvidéki borvidékek közül a legnagyobb területű borvidéke. A szőlészet-borászat és – a város arculatát és lakosságszámát is meghatározó – jelentős mértékű iparosodás után egyre nagyobb jelentőségű az idegenforgalom növekedése.

A napjainkban a közel harmincezres település a sok tűzvész okozta átépítések, bontások, átalakítások ellenére is műemlékekben, látnivalókban gazdag, az úri, egyházi és népi építészet sajátos egységét visszhangozza. A ferences rendi szerzeteseknek nemcsak az egyedülállóan szép temploma és kolostora ismert – amelyben Vak Bottyán János kuruc generális sírja is található –, de műemléki könyvtárunk is egyike Magyarország legrégebbi bibliotékáinak. A Fő téren található – az ország korábban egyik legnagyobb csarnoktemploma – a Szent Bertalan-templom. A Szent Korona Házban az ország egyik leggazdagabb egyházi kincsgyűjteménye található. A könyvtár épületében került elhelyezésre a város két, adományból származó gyűjteménye, Herman Lipót festőművész hagyatéka, a Magyarország ezeréves pénztörténetét bemutató Huszár Lajos Éremtár, valamint a város híres szülötteinek és a városban értéket teremtőknek emléket állítva termeket neveztek el Dr. Bálint Györgyről és Dr. Fülöp Lajosról. Az Orczy-kastély klasszicista épületében kapott helyet a Mátra természetvilágát és a város történetét bemutató Mátra Múzeum, a természettudományi gyűjtemény hazánk második legnagyobb gyűjteménye.

A Fő tér a város egyik legrégebbi része, a település magja. A tér négy sarkában négy szökőkút áll, amelyek a város címerében szereplő farkast, csillagot és holdat, valamint a település gazdasági életét évszázadokon keresztül meghatározó szőlődombot szimbolizálják. A Fő tér kulturális események színhelye. Szabadtéri színpadán könnyűzenei koncertek, néptáncsterek, fesztiválok és hangversenyek szórakoztatják az idelátogató vendégeket. Az itt élő embereknek és a jelentős számú idelátogató turistának is kedvelt köztere. Gyöngyösön a műemléki védeltséget élvező épületek, szobrok száma nagy. *(Ld. Kulturális helyzetértékelés 6. melléklet: Gyöngyös Városi Önkormányzat tulajdonában lévő köztéren álló, valamint intézményi területen álló alkotások)*

A Gyöngyösre látogatók egy kedves, vendégszerető, műemlékeiről, kulturális rendezvényeiről és borairól méltán híres városba, a „Mátra fővárosába” érkeznek. A Mátra pedig hazánk legmagasabb hegycsúcsait kínálja az idelátogatóknak. Elmondhatjuk, hogy Gyöngyös társadalma, gazdasága és kultúrája révén is a Mátravidék központja, az a város, ahol a „nap és a hegy összeér”.

II. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR ÉS SZAKANYAGOK

Az **Európai Unió kulturális politikájának** alapját az Európai Közösséget Létrehozó Szerződés 151. cikkelyének (1) bekezdése úgy fogalmazza meg, hogy a Közösség hozzájárul a tagállamok kultúrájának virágzásához, tiszteletben tartva nemzeti és regionális sokszínűségüket, ugyanakkor előtérbe helyezve a közös kulturális örökséget. A Nizzai Szerződés 151. cikke megteremti az alapját azoknak a fellépéseknek, amelyek a tagállamok tevékenységeinek ösztönzésére és támogatására irányulnak. Az Alapjogi Charta 13. cikke leszögezi, hogy a művészet és a tudományos kutatás szabad, illetve a 22. cikke pedig előírja, hogy az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget. A Lisszaboni Szerződés megerősíti a kultúra jelentőségét. Az Európai Bizottság az „Európai kulturális program a globalizálódó világban” című közleményében új stratégiai célokat fogalmazott meg az Unió kulturális tevékenységei számára: a kulturális sokszínűség és a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítása; a kultúra, mint a kreativitás katalizátorának támogatása a lisszaboni stratégia keretében; az Unió nemzetközi kapcsolatainak lényeges eleme a kultúra támogatása.

Az Európai Unió szabályozása elsősorban irányelvekre épül, nem konkrét intézkedéseket tartalmaz, és nem használja a „közművelődés” fogalmát, mint a kultúra részét képező, szűkebb egységet. A **magyar jogi szabályozás** viszont felöleli a kulturális élet szinte teljes területét. Szabályozza többek között a közművelődési intézmények, a könyvtárak és muzeális intézmények szervezeti rendjét, finanszírozásukat, foglalkoztatási feltételeiket, a civil és a társadalmi szervezetek működését, és eleget tesz a hazai és az uniós jogharmonizáció követelményének. Ahhoz, hogy a koncepció tartalmilag, szakmailag és jogilag is megfeleljen a követelményeknek, figyelembe kell venni azokat a hatályos jogszabályokat és szakanyagokat, amelyek háttérül szolgálnak minden kulturális tevékenységhez:

- *Magyarország Alaptörvénye,*
- *1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről,*
- *2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről,*
- *2008. évi XCIX. törvény az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól,*
- *2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról,*
- *2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól,*
- *2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról,*
- *2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról,*
- *368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról,*
- *114/2013. (IV.16.) Korm. rendelet a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról,*
- *20/2018. (VII.9.) EMMI rendelet a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről,*
- *Gyöngyös Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 38/2021. (XII.15.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról,*
- *Gyöngyös Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2022. (II.25.) önkormányzati rendelete a helyi kitüntetések alapításáról és adományozásának rendjéről,*
- *„A magyar közművelődés szakpolitikai koncepciója” című alapidokumentum.*

III. A KULTURÁLIS KONCEPCIÓ SZÜKSÉGESSÉGE

A hazai kulturális piacon megjelenő kínálat dömping Gyöngyös várostól is megkívánja, hogy versenyképességének fenntartása érdekében pozícionálja magát, határozza meg, hogy múltjának, hagyományainak, jelenkori értékeinek mely szegmenseire koncentrál. Kulcskérdés, hogy a gazdag adottságaiból meg tudja jelölni a leginkább rá jellemző, a helyi identitással is harmonizáló egyedi tartalmakat. Az önmeghatározást követően a sikeresség záloga, hogy milyen eszközökkel és mennyire hatásosan képes a potenciális „vásárlók” elé tárni a létrejövő kulturális „termékeket”. Fontos a kulturális tőke hasznosítása, a városi kultúra fogyaszthatóvá tétele és folyamatos újratermelése. A város lakossága és az idelátogató turisták részére nyújtott kulturális kínálat, illetve az azt meghatározó stratégia megalkotása óriási kihívást jelent.

A jövő szempontjából nagyon fontos az ifjúsági korosztály kulturális aktivitása. Egyik legnagyobb kihívás, hogy a kultúra és a közművelődés minden lehetséges eszközzel is növelni kell azt a vonzerőt, ami a fiatalok helybentartását ösztönzi és kezeli a digitális forradalom okozta eltérő kultúrafogyasztási szokásokat. A fiatalok számára a kulturális tartalom közvetítéséhez meg kell találni a megfelelő kommunikációs csatornát. Ugyanakkor az életkor hosszabbodásával megnőtt és tovább rétegződött azoknak a száma és aránya, akik igénylik a közösségi művelődési alkalmakat. A középkorosztály az, aki aktív a munkaerőpiacon és szabadidejében megszólítható a kultúra kínálatával.

A koncepcióban minden korosztály számára meg kell fogalmazni a város kultúrteremtő értékeit, meghatározva azokat a prioritásokat, melyek alapján az önkormányzati és más fenntartású intézmények, szervezetek megfogalmazhatják profiljuknak megfelelő jövőképüket, illetve a város polgárai, a civilszféra vagy azon kívüli önszerveződések megtalálhatják a kulturális, művészeti, muzeális és vallási értékek hozzáférése, művelése terén az érdeklődésük szerinti lehetőségeket.

Az egyének és a közösségek számára olyan minőségi kulturális kínálatot kell nyújtani, illetve lehetőséget biztosítani a kulturális rendezvények megtartására, amely a résztvevők személyiségfejlődése és a közösséghez kapcsolódása érdekében a befogadáson túl aktivitásra, közreműködő cselekvésre készítet.

Gyöngyös kulturális jelene helyzetelemzésének figyelembevételével célként fogalmazódik meg az intézményrendszer kiegyensúlyozott működési feltételeinek biztosítása, a szakmai színvonal megőrzése és növelése, illetve az infrastruktúra korszerűsítése. E feltételek teljesülése által minden korosztály számára biztosítható a művelődési javak elérhetősége és az esélyegyenlőség.

A város kulturális arculatának – a széleskörű kínálatot biztosító – sokszínűsége fontos cél. A gyöngyösi kulturális „termék” csak akkor létezhet, ha van célközönsége. A kulturális szolgáltatások fogyasztója elsősorban maga a lakosság. Marketing oldalról közelítve a kulturális piacot, az első számú prioritás a minőségi kulturális tartalmat „fogyasztó” gyöngyösi célközönség bázisának a megerősítése, amellyel, hogy a csökkenő minőségi igény miatt a tömegkultúra biztosítására is figyelemmel kell lenni. Az elégedett gyöngyösi és térségbeli fogyasztó réteg kialakulása éppen ezért versenyelőny más városok kínálatával szemben.

Ehhez fenn kell tartani a gazdag helyi kulturális örökségre épülő szolgáltatáskínálatot, valamint hozzá kell kapcsolni a meglévő egyedi kulturális tartalmakat – amik erősítik a városhoz kötődést is.

A koncepciónak a kulturális és művelődési szükségletek, a lakossági igények, illetve a jogszabályi keretek figyelembevételével – a lehetőségek és a helyi sajátosságok alapján – meg kell határozni az Önkormányzat által támogatandó közművelődési tevékenységek körét, azok ellátásának módját, feltételeit és finanszírozás módját.

A művelődési folyamatok eredményei nagyobb részt a jövőben realizálódnak, ezért a kulturális támogatások, fejlesztések kifejtett hatásuknak megfelelő módon és mértékben befektetések a jövőbe. Az Önkormányzat a kultúrát a lakosság életminőségét és életesélyeit meghatározó tényezőjének tekinti. Szükségesnek tartja, hogy a kulturális élet lépést tartson a város fejlődésével, mely nem csupán a hagyományok ápolását, a meglévő programszerkezet megőrzését jelenti, hanem a változó lakossági igényeknek való megfelelést is. A koncepcióban szükséges figyelembe venni a város kulturális hagyományait és a jelenlegi személyi, tárgyi és anyagi feltételrendszerét, illetve a digitalizáció kihívásainak kezelését.

Az Önkormányzat a feladatellátás során gondoskodik a saját fenntartású intézmények működéséről és szakmai szolgáltatásaik folyamatos fejlesztéséről. Ezen túlmenően az intézményi és a szakmai önállóság tiszteletben tartásával épít a civil szervezetekre, a kulturális célú tevékenységeket végző muzeális intézményekre és gazdasági vállalkozásokra, valamint mindazon egyéni és helyi közösségi kezdeményezésekre és feladatvállalásokra, amelyek a város kulturális életét gazdagítják.

Az Önkormányzat célja, hogy a koncepció a helyzetelemzésben felsorolt tényekre és megállapításokra, illetve a kulturális, a közművelődési élet résztvevői által megfogalmazott véleményekre, javaslatokra építve alakítsa ki a város kulturális életének középtávú irányát, feladatait, valamint fogalmazza meg a feladatellátás kereteit, alapelveit, és jelölje ki a fejlesztések irányát, illetve az előrelépés lehetőségeit, továbbá a stratégiai célokat, valamint a finanszírozást. El kell érni, hogy a Hild érmes város cím nyerjen újra tartalmat, segítsék a turizmus, az idegenforgalom erősítését, kiegészülve az e tartalmakhoz illő kulturális rendezvényekkel.

IV. A KULTURÁLIS KONCEPCIÓ ÁLTALÁNOS STRATÉGIAI CÉLJAI ÉS ESZKÖZEI

Fontos, hogy az Önkormányzat elkötelezett legyen a szélesebb társadalmi közegben érvényesülő közművelődés céljainak a koncepció által történő megvalósításában. A koncepció sikerének feltétele, hogy az a város társadalmi stratégiájává váljék, és a városi kulturális életéért tenni akarók – így többek között az Önkormányzat, a szakmai területek, a kulturális, művészeti és civil szervezetek, a helyi média – a kulturális koncepció céljait megértse, azzal egyetértsen és beiktassa a „saját” cselekvési programjába. Az Önkormányzat, a városi intézmények, a civil szerveződések és a magánszemélyek kulturális tevékenysége egy jól összehangolt program mentén valósulhat meg.

A városban a kulturális lehetőségekhez való hozzáférés az ifjúság számára jelenti a legérzékenyebb problémát, de a fiatal felnőttek, a családok és az idősödő korosztály is nagyobb figyelmet igényel a kultúraközvetítők részéről. Az érdeklődési kör változik az élettapasztalatok tükrében, minden nemzedéknek megvan a maga kulturális mintája, amely folyamatosan igazodik a változó társadalmi-gazdasági környezethez. A fiatal felnőttek esetében a közösségi tér iránti érdeklődés megváltozik, a munka, a karrier és a család válik elsődlegessé. Kulturális igényeik bár szelektívek, de az általuk preferált kulturális szabadidős tevékenységnél magas a minőség iránti igényük. Cél, hogy a feladatellátók sokkal tudatosabban készüljenek a számukra ajánlott szabadidős lehetőségekkel, támogatva a korosztályok közötti kulturális kapcsolatok lehetséges formáit is. Az inaktív válasszal megdő a szabadidő, és az idősök nagyon is tevékenyek mutatkoznak. A városban az intézmények mellett több civil szervezet is gondoskodik a korosztály mozgósításáról. Erősíteni szükséges a generációk együttműködését, a családoknak, az idősöknek és a gyerekeknek közösen tartott programok segítségével, áthidalva azt az egyre növekvő generációs szakadékot, ami a fiatalok és az idősök között mutatkozik.

Az elvégzett helyzetértékelés tükrében válnak láthatóvá egy új, korszerűbb szemléletű kulturális koncepció keretei közt elérendő célok és megoldásra váró feladatok:

- a következő öt évre – a 2024-2028. közötti időszakra vonatkozóan – az Önkormányzat kulturális-fejlesztési feladatainak, annak ellátási kereteinek és a stratégiai prioritásoknak, a cselekvési irányainak meghatározása, figyelembe véve a helyi társadalomban és intézményi infrastruktúrában végbement változásokat, és a város művelődési igényeit, és a közművelődés intézményes tevékenységét és a civil szerveződéseket,
- a fiatalok és az idősebbek részére a korosztályuknak megfelelő kulturális programok biztosítása,
- az identitástudat és a lokálpatriotizmus erősítése a hagyományok megismertetésével és megélésével,
- a kulturális vidékfejlesztés, a hozzáférés erősítése, az életminőség javítása, a közösségek fejlesztése és segítése, esélyteremtés,
- Gyöngyös kulturális értékeinek, hagyományainak, feltárása, megismerése, ápolása, lakosságmegtartó erejének növelése,
- az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúrák feltárása, megismerése, ápolása,

- az ismeretszerző, az alkotó és a művelődő közösségek tevékenységének támogatása, különös tekintettel a helyismeretet erősítő és hagyományokat ápoló közösségek támogatására,
- az iskolarendszeren kívüli képzések, ismeretszerző formák közművelődési intézményrendszeren belüli tevékenységeinek támogatása,
- az ifjúsági- és gyermekkorosztály közösségi, művelődési, művészeti életének formálása, tevékenységének támogatása.

A koncepció tartalmazza az elkövetkező öt év fejlesztésének tervét. Elsődleges feladat az intézményrendszer működéssel és fenntartásával kapcsolatos kötelezettségek biztosítása. A kulturális intézménnyel kapcsolatban a fenntartó feladata a főbb irányelvek kijelölése. A város kulturális életének helyzetelemzése, a jogszabályi háttér, a szakpolitikai iránymutatások, az Önkormányzat által kiemelten kezelt feladatok és a helyzetelemzés eredményeinek figyelembevételével történt meg a **stratégiai célkitűzések** kialakítása, melyek a következők:

- a gyöngyösi kulturális értékekre támaszkodó, a kreatív alkotást ösztönző **közösségépítés**,
- a **várostartörténelmi múlt** szellemi örökségének gondozása, tradícióinak ápolása, bemutatása,
- Gyöngyöst hazai viszonylatban is beazonosítani képes **kulturális arculat** meghatározása,
- a **kulturális turizmus** versenyképességének növelése,
- az **építészeti értékek** megőrzése, a nagyobb közönséget vonzó **városi rendezvények** színvonalas megtartása, **együttműködés az önszerveződő közösségekkel**,
- a **korosztály-specifikus kultúraközvetítés**, kiemelten az **ifjúsági közösségi tér** fejlesztésére, a fiatalok, a családok és az idősek igényeihez igazodó szórakozási lehetőségek kialakítására,
- az **együttműködés kultúrája a feladatellátásban** az intézmények, a kulturális vállalkozások, a civil szervezetek és a lakosság között,
- a **testvérvárosokkal való együttműködés**,
- a **vallási turizmus** fejlődésének segítése.

A célok elérésének legfontosabb **eszközei**:

- a **kulturális intézményrendszer és a civilszféra tevékenységének összehangolása**,
- professzionális **kulturális marketing**, előtérbe helyezve az online marketing eszközeit,
- **folyamatos infrastrukturális fejlesztés** a város kulturális adottságaihoz képest (megfelelő intézményi, tárgyi és technikai háttér megteremtése).

Fontos a **kulturális turisztikai kínálat versenyképességének növelése**. A kultúra élményt teremt, amelyet piacképes – mintegy áruba bocsáthatóvá – lehet tenni, és ezen keresztül valódi **városfejlesztési tényezővé** válhat. Önmagában azonban nem elég a sok rendezvény a városban, ha hiányzik az a szándék, ami integrálná a város sokszínű, de szétforgácsolt kulturális erőforrásait. A helyi identitás erősítéséhez, az ideérkező érdeklődők tömeges vonzásához, a város közösségi tereinek élménnyel való feltöltéséhez nélkülözhetetlen a **kulturális szereplők közötti együttműködés**. A kulturális rendezvények mellett nem szabad megfeledkezni a mindennapok kulturális változatosságáról, amely igényli a **szubkultúrák jelenlétét**: így a helyi kulturális élet agilis szereplője a városi általános-és középiskolák, illetve a

városban működő egyetem gyöngyösi campusa és a civil közösségek, amelyek kulturális aktivitásukkal meghatározzák a város miliójét.

V. AZ ÖNKORMÁNYZAT KULTURÁLIS TEVÉKENYSÉGE

1. Az Önkormányzat közművelődési feladatellátása

Gyöngyös városban mindig kiemelkedő fontosságúnak tekintették a kultúrát, a közművelődési feladatok ellátását, fejlesztését és támogatását. A közművelődés, a kultúra legfontosabb szereplői maguk a polgárok, a civil szervezetek, a kulturális intézmények, a város és környéke lakossága, a városba látogató emberek. A közművelődés egésze, annak személyi feltételei, tárgyi eszközei őket kell, hogy szolgálják, az ő igényeiket kell, hogy kielégítsék, a lehetőségek függvényében.

A városi kulturális élet önkormányzati feladatellátását alapvetően a Közművelődési törvény határozza meg, melynek 73. §-a szerint a közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenység támogatása közcél. A közművelődés feltételeinek biztosítása alapvetően az állam és a helyi önkormányzat feladata.

Az Önkormányzat és a Gyöngyösi Közös Önkormányzati Hivatal szervezeti és működési szabályzata tartalmazza azokat a jogköröket, melyek gyakorlói a kulturális feladatok tekintetében jogosultak döntések meghozatalára. A legfőbb döntéshozó szerv a kulturális feladatokat érintően a Képviselő-testület, mely e jogkörét a szakbizottságára, illetve a polgármesterre átruházhatja, aki személyesen vagy kiadmányozási jogkörében a hivatal szakmailag illetékes szervezeti egység vezetője által gyakorolhatja ezt a jogkörét. A feladatok megvalósításában a Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság vesz részt elsődlegesen, szorosan együttműködve a társigazgatóságokkal, a Polgármesteri Kabinettel, illetve a Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft.-vel és a Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény intézménnyel. A szakigazgatóság közreműködik a kulturális tevékenységek költségvetési támogatásának tervezésében, fejlesztési koncepciók kidolgozásában, segíti az intézmények pénzügyi-gazdasági munkáját, együttműködik a civil kulturális szervezetekkel, illetve közreműködik a hivatali adminisztratív feladatok ellátásában, a döntések előkészítésében és a feladatok végrehajtásában.

Az Önkormányzat kulturális feladatellátása során figyelemmel kell lennie arra, hogy a közművelődésnek szolgálnia kell a lakosság művelt rétegeinek szélesítését, illetve a kulturálisan leszakadók felzárkózási lehetőségének biztosítását. Segítenie kell a kulturális élet szereplőinek (pl. közművelődési és közgyűjteményi intézmények, civil szervezetek) koordinált tevékenységét. Kezdeményező szerepet kell vállalnia, és támogatnia kell azokat a kezdeményezéseket, amelyek a helyi kötődést erősítik a lakosság körében.

A koncepció a közösségépítést, a közösségi művelődést tekinti alappillérnek, amelyben kulcsszerepe van a helyi cselekvő polgároknak és az általuk alkotott tudatos szerveződéseknek.

A koncepció célja, hogy a lehetőségek gazdagságát felismerve kortól, nemtől függetlenül mind többen lehessenek aktív részesei a helyi kulturális életnek. Leginkább mindenki a saját érdeklődési területén keresztül járulhat hozzá a közösség növekedéséhez, így az Önkormányzat feladata azoknak a lehetőségeknek a közvetítése, melyek között az egyén

kiteljesedhet, kreatív alkotásra nyílik lehetősége. A kulturális és közművelődési termékkínálat oly módon épüljön be a polgárok mindennapi életébe, hogy azt a sajátjuknak érezzék és maguk is hozzájáruljanak az értékkeremtéshez.

A cél megvalósítása érdekében a hagyományos értelemben vett kultúraterjesztés (pl. művészeti értékek terjesztése) mellett kiemelt jelentősége van a kulturális turizmusnak, illetve a szabadidő-szervezés ünnepi alkalmainak (pl. városi rendezvények, nemzeti ünnepek), melyek a következő területeken szolgálják a helyi közösségek fejlődését:

- az önkéntes és civil közreműködők (pl. marketingben szerepet vállalók) felkészítése az élethosszig tartó tanulás nonformális eszközeivel,
- a történelmi rendezvényekkel és borászati-gasztronómiai eseményekkel való azonosulás kifejeződése (pl. korhű öltözetek) a kulturális turizmus közegében,
- a térség települései közötti együttműködés az önkéntes társulásra koncentrálva,
- a testvérvárosok meghívásával a nemzetközi kapcsolatok ápolásának elősegítése.

2. A közművelődési feladatellátás formái

Kötelezően ellátandó feladatként jelenik meg a közművelődési és közgyűjteményi intézmények működési feltételeinek biztosítása. A támogatás mértékéről az Önkormányzat az éves költségvetésének megalkotásakor dönt.

A kötelező feladatokon túlmutató, **önként vállalt feladatok** köre és nagyságrendje jelenti azt, hogy a város milyen kulturális feladatok finanszírozását vállalja még. Közművelődési megállapodás formájában támogatja az Önkormányzat a nem önkormányzati fenntartású intézmények közművelődési tevékenységét (pl. Mátra Honvéd Kaszinó). Támogatja továbbá az új kezdeményezésekben, a kulturális kínálatbővítésben résztvevő civil szervezeteket, jelentős amatőr művészeti csoportokat, illetve kiemelt városi nagyrendezvényeket.

VI. A FINANSZÍROZÁS ÉS A TÁMOGATÁSI RENDSZERE

A rendszerváltást követően átalakultak a közművelődési szolgáltatás feltételei. A nyolcvanas évek végéig jellemző volt a szinte kizárólagos állami felelősségvállalás, melyet felváltott egy több lábon álló kultúrafinanszírozás (állami normatíva, pályáztatási rendszerek, stb.).

Az Önkormányzati törvény értelmében a települési önkormányzat feladata a közösségi színterek biztosítása és a közművelődési tevékenység támogatása. Ennek mértékéről az Önkormányzat az éves költségvetésének megalkotásakor dönt. *(Ld. Kulturális helyzetértékelés 10. melléklet: Gyöngyös Városi Önkormányzat kulturális célú támogatásai)* Az Önkormányzat az intézmények működését finanszírozza. A közművelődésben részt vevő intézményeket (Mátra Művelődési Központ, Könyvtár) és a közművelődési megállapodás alapján közösségi színteret biztosító Honvéd Kaszinó – és más, kulturális tevékenységet végző intézmények és civil szervezetek – működését támogatja az Önkormányzat. A kulturális civil szervezetek működését pedig az Önkormányzat a kulturális célú tevékenységek pályáztatása útján, valamint a polgármester, az alpolgármesterek és a képviselők saját kereteikből támogatják. Fontos azonban más források (pl. cégek szponzorálása, kulturális egyesületek tagdíja) igénybevétele is.

A kulturális tevékenységet végző helyi szervezetek, alapítványok, intézmények, gyűjtemények, gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók, illetve adószámmal rendelkező magánszemélyek kulturális célú önkormányzati támogatásának forrását a korábbi években az Önkormányzat költségvetésében több, kisebb célkeretben szereplő és összevonásra kerülő kulturális keret (pl. Oktatási és Kulturális Bizottság kulturális célú támogatásai, Közgyűjtemények támogatása, Vidróczki Alapítvány támogatása, Ördögszékér Alapítvány támogatása) – a kulturális tevékenységek előirányzataként – tartalmazta. Fontos, hogy a kulturális tevékenységet folytató gyöngyösi székhelyű – és nem gyöngyösi székhelyű, de Gyöngyös közigazgatási területén megvalósuló rendezvényt tartó – civil szervezetek, alapítványok, intézmények, nemzetiségi önkormányzatok, gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók, illetve adószámmal rendelkező magánszemélyek, továbbá azon szervezetek, amelyeknek bejegyzett országos vagy regionális szervezete Gyöngyös város közigazgatási területén szervezeti egységgel rendelkeznek vagy tevékenységüket elsősorban Gyöngyös kulturális életének fejlesztése érdekében végzik pályázhatnak kulturális tevékenységhez kapcsolódó önkormányzati támogatásra.

A pályázati támogatás célja az Önkormányzat közigazgatási területén működő azon pályázók kulturális tevékenységének, működésének és programjának a támogatása, amelyeknek a támogatott tevékenysége helyi érdeket szolgál. Célszerű, hogy pályázni ne csak kulturális programra és rendezvényre lehessen, hanem a kulturális tevékenységgel összefüggően működési (pl. rezszi és utazás költségéhez, szakkörvezető díjához, tiszteletdíjhoz, díszlet, fellépő ruha és jelmez beszerzéséhez, hang-és fénytechnika szolgáltatás igénybeviteléhez) és helységréteg (pl. terembérlés, színházterem, öltöző) költségeinek megfizetésére is. Lényeges szempont, hogy nem csak az Önkormányzat tulajdonában, hanem más tulajdonában lévő épületekben működő helyi civil szervezetek, alapítványok és magánszemélyek is nyújthassanak be pályázatot. Az elbírálásnál meghatározó szempontnak kell lenni a korábban már sikeresen megvalósított, hagyományokkal rendelkező, hosszú távú elképzeléseken alapuló és a város kulturális életét pezsdítő programok önkormányzati támogatása.

Kritériumnak kell lenni annak is, hogy a pályázó a pályázatához csatolja be az előző évi költségvetése bevételeinek részletezettségét. A gyűjtemények támogatásának feltétele a gyűjtemény szombati és vasárnapi nyitvatartásának biztosítása – amelynek folyamatos ellenőrzése szükséges –, különös tekintettel az idegenforgalomra. Támogatási igények a pályázók részéről a megvalósítandó programok önerő hiányában is benyújthatók, azonban az elbírálás során előnyt élvezzenek azon pályázatok, melyek vonatkozásában a pályázók önerőt biztosítanak. A pályázatokat a Képviselő-testület bírálja el, de a bírálatot megelőzően a Civil Kulturális Bíráló Bizottság – bírálati szempontrendszeren alapuló pontrendszer alkalmazásával – véleményezze és a szakmai ajánlását tegye meg a döntéshozó grémium felé.

Az Önkormányzatnak a kulturális szervezetek támogatási gyakorlatában az elkövetkezendő időszakban ezen irányelveknek kell érvényesülniük. A pályázóknak be kell mutatniuk, hogy eleget tudnak tenni a kritériumoknak, beszámolóiknak alá kell támasztania, hogy teljesítették a szempontrendszer követelményeit.

A pénzügyi támogatás mellett ismertek egyéb – díjazással járó – elismerési és támogatási formák is. Az Önkormányzat kitüntetési rendelete értelmében elismerésben részesíti a város kultúrájáért magas színvonalon tevékenykedő magánszemélyeket, közösségeket és civil szervezeteket.

Ezek a rendszerek a támogatott körök számára biztonságot, kiszámíthatóságot és megbecsültséget jelentenek, ugyanakkor egyfajta preferenciát is a külső szponzorok megszólításában. Ennek fejében az Önkormányzat lehetőséget ad a támogatott kulturális, művészeti csoportoknak, hogy a városi rendezvényeken évente több alkalommal közreműködjenek. A támogatottak körét az Önkormányzat időszakonként felülvizsgálja, hogy működésük az elvárásoknak megfelelő-e.

VII. A KULTURÁLIS KONCEPCIÓ CÉLKITŰZÉSEINEK MEGVALÓSÍTÁSA GYÖNGYÖS KULTURÁLIS HÁLÓZATÁN KERESZTÜL

A Kulturális törvény 78. §-a a városokban közösségi színtér, illetve közművelődési intézmény biztosítását írja elő. Gyöngyös város kulturális értékeit a hagyományosan megrendezésre kerülő rendezvények, illetve hagyományteremtő szándékkal létrehozott új programok alkotják. Ebben a fejezetben a meglévő önkormányzati és nem önkormányzati fenntartású intézményrendszer, szervezetek jellemzői, valamint a feladatellátás szerinti funkciók, a hagyományos rendezvények és új rendezvények, illetve a felmerülő gyakorlati problémák kerülnek bemutatásra.

1. Önkormányzati fenntartású kulturális gazdasági társaságok és intézmények

1.1. Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft.

(Gyöngyös, Barátok tere 3.)

Gyöngyös Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 72/2018. (II.22.) önkormányzati határozata értelmében jött létre a 100%-ban önkormányzati tulajdonban lévő Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. (a továbbiakban: Kulturális Kft.) A Kulturális Kft. 2018. május 25-e óta látja el feladatát, és működteti a Mátra Művelődési Központot, a Családi Intézetet és a Gyöngyösi Ifjúsági Szolgáltató és Tanácsadó Irodát.

A társaság tevékenysége az **Önkormányzattal kötött közművelődési megállapodáson alapul, melynek keretében történik a város közművelődési feladatainak ellátása.** A közművelődési alapszolgáltatások biztosításának keretében a **művelődő közösségek és művészeti csoportok foglalkozásaihoz biztosítja a tárgyi és személyi feltételeket,** illetve a **város lakossága számára kulturális, közművelődési, oktatási, szórakoztató és információs szolgáltatásokat biztosít.** Alapvető célja, hogy magas minőségű kulturális tartalmakat közvetítsen és a legszélesebb hozzáférhetőséget biztosítson a város polgárai számára.

1.1.1. Mátra Művelődési Központ

(Gyöngyös, Barátok tere 3.)

A város elsősorú közművelődést, kultúrához való hozzáférést biztosító közintézménye a Mátra Művelődési Központ, mely épületet a tulajdonos önkormányzat több ütemben korszerűsítette. A jelentős fejlesztést a „Mátra Művelődési Központ energetikai korszerűsítése” című projekt és a CLLD pályázatok keretében valósította meg. A CLLD pályázatoknak köszönhetően vált lehetővé a közösségi terek felújítása, a kamaraterem többfunkciós működésének megvalósítása és a fény-és hangtechnikai korszerűsítés. A felújított művelődési ház 3 908 m² alapterületen. 468 férőhelyes színházteremmel, 200 fő befogadására alkalmas kamarateremmel, 710 fő befogadására alkalmas csarnokkal, 5 klubhelyiséggel, 4 balett teremmel, büfével és egyéb kiszolgáló helyiségekkel várja látogatóit.

Az **Önkormányzat a közművelődéshez való jog gyakorlását és a közművelődési tevékenységek támogatását** elsősorban a Mátra Művelődési Központ szolgáltatásain keresztül biztosítja. A működtetése útján ad teret a helyi közművelődési feladatok ellátását szabályozó önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint. Feladatait az Önkormányzat által jóváhagyott éves munkaterv alapján végzi, azokat az önkormányzati támogatásból és saját bevételeiből finanszírozza, és tevékenységéről évente beszámol a fenntartónak.

A Mátra Művelődési Központ kiemelt szabadtéri rendezvényei **a Mátrai Bornapok, a Mátrai Szüreti Napok és Fehérbor Fesztivál, a Majális, az egésznapos Államalapítás Ünnepe, a Gyöngyös Város Napja, a Városi Gyermeknap, a GYÖNGY Nemzetközi Folklórfesztivál és a Gyöngyösi Advent**. A nagyrendezvények minőségi megvalósítását segíti elő a CLLD pályázati forrásból vásárolt szabadtéri korszerű színpad és fedés. Gyöngyös Város Barátainak Körével közösen valósítja meg a Mátra Művelődési Központ **a XIX. Századi Piac rendezvényt és az Operagála rendezvényt. Ugyanígy megrendezi a Nyugdíjas Ki-Mit-Tud?-ot, az Idősek Világnapját, a Kelet-Magyarországi Senior Táncfesztivált, a Nyári Színházi Estéket és a Nyári Színházi Barangolásokat. A városi kitüntetés átadások megszervezése és a nemzeti ünnepek megrendezése** ugyancsak feladata. A színházterme a járás kiemelt kulturális tere, mely egész évben fogadja a tájoló színházak előadásait és az amatőr művészeti csoportok műsorait.

A kiemelt szabadtéri rendezvények jelenleg a város rendezvényterén, a Fő téren valósulnak meg. A borvidéket és helyi borászokat népszerűsítő két kiemelt szabadtéri nagyrendezvény – a Mátrai Bornapok, a Mátrai Szüreti Napok és Fehérbor Fesztivál – nagy látogatottságnak örvend, olyannyira, hogy ezen rendezvények kinőtték a jelenlegi helyszínt, a Fő teret. Hosszútávú cél, hogy a két nagyrendezvény legalább egyike országosan ismert fesztivállá váljon, így segítve elő a borvidék további népszerűsítését. A zöld környezet, mint rendezvényhelyszín elsődleges. A tervek megvalósulását tehát egy megfelelő méretű zöld környezet, egy Városi Szabadidőpark kialakítása jelenti. A megvalósításhoz keresni kell a hazai és európai uniós pályázati forrásokat. A park megvalósulását követően, a későbbiekben mérlegelni lehet a rendezvény differenciált fizetősé tételét. A helyi lakosok továbbra is ingyenesen látogathatják a rendezvényt a városkártya felmutatásával. A nagyrendezvényen „Fesztivál expo” elnevezéssel bemutatkozhatnak és vendégeket fogadhatnak az ipari parkban és a városban tevékenykedő vállalkozások. Ehhez egységes expo installációk szükségesek. Remélhetőleg növekedni fog a turistaforgalom a fesztivál idején a városban és vonzáskörzetében, illetve új szálláshelyek kialakítására nyílnak lehetőségek.

Teljeskörű esküvőszervezés: Az elmúlt időszak nagyszabású felújításai és eszközbeszerzései lehetővé teszik, hogy a Mátra Művelődési Központ esküvők helyszínéül szolgáljon. A Kulturális Kft. szervezetében működő Családi Intézet az esküvői szertartásokat bonyolítja, így a művelődési központot rendezvényhelyszínként folyamatosan tudják ajánlani az ott dolgozók. A művelődési ház megújult terei és technikai felszereltsége mellett befogadóképességével tud szolgáltatni.

Nyáresti színházi barangolások: Jelenleg nyáron is a művelődési ház színháztermébe várják a színházi élményre vágyókat a szervezők. A több héten át tartó rendezvénysorozat ideje alatt a színpadi műfajok széles skálája mutatkozik be a bábszínháztól a monodrámán át a zenés színházig. A majdani Városi Szabadidőpark kiválóan megfelel minden szempontból nyári, szabadtéri színházi előadások megtartására is. Itt felépíthető vagy kialakítható egy állandó

nézőtér, az infrastrukturális háttérrel a nagyrendezvényekhez is kialakított, rendelkezésre álló infrastruktúra jelenti.

Állandó kiállítóhely kialakítása: Többéves kulturális szolgáltatási hiány a városban egy városi galéria megléte. A Haller-Berényi-Orczy kastély utcafronti helyisége kiválóan megfelel erre a célra. Az állandó tárlat mellett lehetőség nyílik az időszakos kiállítások berendezésére, illetve az eddig nem megoldható belépős kiállítások berendezésére. A kiállítások jelen pillanatban a Mátra Művelődési Központban kapnak helyet. Itt biztosított a festmény és fotókiállítások helye, kisebb mértékben nyílik lehetőség tárgyak bemutatására az üvegvitrinekben. Azonban interaktív, nagy területet elfoglaló, és hosszabb ideig látogatható kiállítás bemutatására a városi galériában nyílhat majd lehetőség. A Haller-Berényi-Orczy kastélyban kaphatna helyet a „TILMA a Gyermekművészetért Közhasznú Alapítvány” által adományozott 851 darabos nemzetközi gyermekalkotások gyűjtemény is. A kastély egyik emeleti helyiségében található állandó otthonra a Babák és játékok 100 éves történeti kiállítása.

„Komolyan érezzük jól magunkat”: A Mátra Művelődési Központban hagyományosan újrkoncerttel köszönhetik az újrjesztendőt a vendégek. A nyári időszakban eddig a nyári színházi barangolások alkalmával nyílt lehetőség egy-egy komolyzenei színpad bemutatására. A zene világnapja alkalmával az Operagála nyújtott magas zenei kultúrát jelentő élményt. A Haller-Berényi-Orczy kastély kertjében a jövőben nyaranta teret szükséges biztosítani komolyzenei kamarakonzert rendezvényeknek. Ilyen jellegű előadások a Mátra Múzeumban is megrendezésre kerültek. Szimfonikus zenekari előadások a Városi Szabadidőparkban valósulhatnak meg.

Infrastruktúra fejlesztés:

A Mátra Művelődési Központ épületét pályázati forrásokból több ütemben korszerűsítette, a TOP-3.2.1-15-HE1-2016-00005 számú projekt biztosította energetikai korszerűsítésével, a CLLD pályázatoknak köszönhetően a közösségi terek teljes felújításával, a kamaraterem többfunkciós működésének megvalósítása a csarnok három helyiségre való osztásának és teljes egybenyitása megvalósításának lehetőségével. Szabadtéri színpad és fedés megvásárlása, a színpad üzemeltetéshez fény-és hangtechnikai korszerűsítés, mely beruházások a művelődési ház számára az előtte álló évek tervezésénél nagy lendületet biztosítanak.

Szükséges további fejlesztések:

- **Színházterem felújítása:** A 46 éve épült Mátra Művelődési Központ színházterme korszerűsítést igényel annak érdekében, hogy megfeleljen a mai kor igényeinek. A felújítás során cél, hogy teljes egészében megújuljon mind a nézőtér, mind pedig a színpad. A felújítás során elengedhetetlen a színpad padozatának cseréje, továbbá felújításra szorul a nézőtéri álmennyezet. A színházterem és színpad területén a teljes elektromos hálózat elbontása és újrújépítése indokolt, új hangosítási rendszer kiépítése szükséges, valamint a nézőtéri általános világítás felújítása is időszerű. A színházterem technikai fejlesztésével egyidőben indokolt a vezérlő helyiség korszerűsítése, illetve fényvezérlő cseréje. A megközelítési útvonal és a nézőtér infokommunikációs akadálymentesítés is kapjon hangsúlyt.

- *Fűtéskorszerűsítés:* Az ingatlan felújítása, energetikai korszerűsítése megtörtént, azonban a meglévő központi fűtési rendszer modernizálása elengedhetetlenül szükséges.
- *Fronthangrendszer vásárlása:* A nagyrendezvények bonyolítása évek óta elképzelhetetlen korszerű hangsugárzók, fronthangrendszer nélkül. Ezek bérleti díja jelentős tételt jelent minden egyes alkalommal a nagyrendezvények esetében, illetve a rendezvények és a nagykoncertek megvalósításánál. A kulturális Kft. a fronthangrendszer megvásárlásával bér munkát is tud vállalni.
- *Emelőhátfalas teherautó vásárlása:* A mobil színpad és technika helyszínre szállításához a művelődési központban működő csoportok díszleteinek, eszközeinek, kiállításárlóinak szállításához.
- *A villamoshálózat teljeskörű felújításának befejezése.*

A városi nagyrendezvények látogatottságának a turizmus és a város ismertségének fejlesztése érdekében mindenképpen célszerű lenne a közművelődési intézmények – művelődési ház, múzeum, könyvtár –, az egyházak, a szállodai szakemberek, a vendéglátók, a TDM, a kulturális életben szerepet vállaló civilek, a Gyöngyösi Médiaközpont és egy marketing szakember bevonásával **hatékony közös városmarketinget** kidolgozni. Közös tematika kidolgozásával, csomagokat állíthatnak össze a szállodák, amiben a kulturális eseményeket, a város műemlékeit, látnivalóit is beemelnék az ajánlatukba, amit viszont minden érintett partner is megtenne.

A **vallási turizmus erősítése** kiemelten fontos, a város látogatottságát is nagyban elősegítheti. A Mária út érinti a várost. Már többszöri alkalommal itt rendezik a Fájdalmas Szűzanya búcsút és a Máriás fiatalok találkozóját. Kiemelt kulturális látványosságként szolgál a Ferencesek Könyvtára, a Szent Bertalan-templom Kincstára, a Lapidárium, a Toronykilátó, illetve a Gyöngyösi Református Egyházközség Levéltára. A zsidó temetőben a Gyöngyös Város Barátainak Köre évek óta városnéző sétákat tart. A gyöngyösi Zsinagóga az ország második legnagyobb zsinagógája, amelynek felújítása régóta szükséges.

Állami, városi és egyéb ünnepek: Az ünnepek kultúrájának ápolása meghatározó a város életében. Gyöngyös város mindenkor vezetői fontosnak tartja az ünnepek kultúrájának ápolását, melyek egyúttal kiemelkedő történelmi dátumai a magyarságnak. Az Önkormányzat által megtartott és költségvetésében finanszírozott ünnepek a Mátra Művelődési Központ szervezésében valósulnak meg. Továbbra is fontosnak tartja az Önkormányzat az ünnepek, emléknapok kultúrájának megtartását és hagyományozását. A nemzeti ünnepekhez kapcsolódó városi ünnepeknek sajátos arculatot adnak a műsorokban – a hivatásos előadóművészek mellett – fellépő gyöngyösi amatőr diákszínjátósok és a városhoz kötődő ismert emberek ünnepi beszédei. A városi ünnepeken kerülnek átadásra a legmagasabb rangú városi kitüntetések.

1.1.2. Családi Intézet (Gyöngyös, Fő tér 8.)

A Családi Intézet Gyöngyös Fő terének egyik patinás barokk épületében található, amely Uniós forrásból 2012-ben részben megújult. Szükséges az épületben az akadálymentesítés

miatt **korlátlift** beszerelése, hogy a mozgásukban korlátozott vendégek is megközelíthessék az épületet.

A Családi Intézet családi események, polgári szertartások kulturált megrendezéséhez nyújt segítséget, biztosít helyszínt. A névadók, esküvők, állampolgári eskük mellett egyéb kulturális események, rendezvények is helyet kapnak az épületrészben. Az intézet hétfőtől péntekig irodai munkarendben fogadja az ügyfeleket, illetve az esküvők időpontjának megfelelően lát el szolgálatot. Állandó heti foglalkozások is zajlanak a nagyteremben (pl. Cantus Corvinus kórus próbája).

Szükséges a Családi Intézet **házasságkötő termének további korszerű dekorációs elemeinek (drapéria, függöny) beszerzése**. Célszerű az **ún. bölcsőszobát felújítani** (parketta csiszolása, bútor cseréje, világító testek cseréje), így lehet kialakítani egy, a kitüntetés átadások és házassági évfordulók fogadásának megtartásához szolgáló helyiséget.

Szükséges a szolgáltatást végző kollégák **irodájának bútorzat cseréje**, mely egyben az ügyfelek fogadására is szolgál.

1.1.3. Gyöngyösi Ifjúsági Szolgáltató és Tanácsadó Iroda (GYITI)

(Gyöngyös, Barátok tere 3.)

A GYITI külön bejáratú, külön mosdókkal és konyhával ellátott együttese a Mátra Művelődési Központban a régi igazgatói iroda helyén két ütemben került kialakításra, mindennapi teret teremtve a személyes találkozásra a fiataloknak. A kerttel közvetlen összeköttetés van, így lehetősége van az ifjúsági referensnek szabadtéri programok bonyolítására is (pl. CoolTér Piknik rendezvénysorozat).

Továbbra is fontos szempont a külső helyszíneken megrendezendő **nagyobb volumenű rendezvények (pl. 24 órás vetélkedő) megtartása, és a Városi Diáknapi és a Középiszolás Ballagók Búcsújának megszervezése**.

A GYITI-hez tartozó **udvari kertben teleprende zési és parkosítási feladatok** még szükségesek, azonban már így is nagy sikerrel zajlottak rendezvénysorozatok. Az épület mögött kaphatna helyet a tárolóhelyiség a kerti eszközök, rollerek tárolására. A fellépésekhez egy állandó, fedett kasszínpadot szükséges kiépíteni a régi színpadelemekből.

A Kulturális Helyzetértékelés kitért arra, hogy a Gyöngyös Városi Diáktanács lelkes és odaadó munkát végez, nélkülözhetetlen módon segítve az ifjúsági referens munkáját, illetve az ifjúsági referens rendszeresen látogatja a Nemzeti Ifjúsági Tanács rendezvényeit. A gyakorlat sajnos mégis azt mutatja, hogy a diáktanács kezdeményezései és ötletei kis számban mozgatták meg a városban tanuló diákságot. Ugyancsak ez tapasztalható a nemzeti ifjúsági tanács előadásairól hozott programokkal és stratégiákkal kapcsolatban is. Nagy kihívást jelent a jövőben az ifjúsági korosztály elérése, megszólítása. A **24 órás vetélkedő** rendezvényt az Önkormányzat, mint külön projektet megvásárolta, mely rendezvény sikeres a fiatalok körében. Talán ezen vetélkedő típusú rendezvénnyel lehet megszólítani a fiatalokat. Erre kiváló példa a diáktanács szervezésében életre hívott Vitaverseny, mely eddig is nagy sikert aratott. Szükséges egy új kapcsolatrendszer kialakítása a fiatalokkal. Meg kell találni azt a

kommunikációs csatornát, mely aktívan és hatékonyan működik, bevonva a fiatalokat a város vérkeringésébe - ez nagy feladat lesz a jövőben.

A GYITI jelenlegi helyszíne jó lehetőséget teremt a városban élő és tanuló fiataloknak, hogy aktív részesei legyenek a város közösségi és kulturális végkeringésének. Azonban szükséges a későbbiekben **egy új közösségi teret biztosítani**. Ezt szolgálhatja a Püspöki u. 23. számú önkormányzati tulajdonú ingatlanon történő szabadidős és rekreációs park kialakításával kapcsolatban benyújtott – szlovák-magyar határmenti együttműködések megvalósításának támogatásával kapcsolatos – Interreg-pályázat, amely, ha eredményes, akkor a megújuló műemléképület és a hozzá tartozó park a fiatalok és az alkotó közösségek szolgálatában állna.

1.2. Vachott Sándor Városi Könyvtár, Hermann Lipót Hagyaték, Huszár Lajos Éremtár (Gyöngyös, Fő tér 10.)

A könyvtár épülete a város központjában, a volt Grassalkovich palotában helyezkedik el. 2017-től újra önálló intézményként, mint általános gyűjtőkörű nyilvános közkönyvtár és kiállítóhely működik.

A könyvtár, mint nyilvános könyvtár mindenki által használható, könyvtári szakemberek foglalkoztatásával, a könyvtári szolgáltatások céljaira alkalmas helyiségekkel és nyitva tartással ingyenes alapszolgáltatásokat nyújt. Segít az oktatásban, a digitális írástudás és az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában. Kulturális, közösségi és közművelődési rendezvényeket és egyéb programokat szervez a könyvtáron belül és más közösségi színtereken.

Az Önkormányzat által jóváhagyott munkaterv alapján működik, tevékenységéről évente beszámol a fenntartónak. A központi költségvetési támogatás és a fenntartó által biztosított támogatás, illetve saját bevételei alapján gondoskodik a feladatainak ellátásáról.

A könyvtárnak 2026-ig tartó új stratégiai terve van, amely kapcsolódik a város kulturális koncepciójához. Négy fő irányt határozott meg stratégiájában az elkövetkező évekre:

- **„Értéktörző könyvtár”**: A helytörténet értékeinek széleskörű megismertetése, valamint múzeumi gyűjtemények működtetése, népszerűsítése. Előadások, foglalkozások, vetélkedők, kiállítások, könyvbemutatók szervezése, kiadványok szerkesztése (Helyi történetek, műhelyfoglalkozások, Vachott-kör).
- **„Hasznos könyvtár”**: A hagyományos könyvtári szolgáltatások mellett az élethosszig tartó tanulás és a digitális írástudás elterjedésének segítése, egyéni és csoportos foglalkozások, képzések, személyes mentorálás, információk a hétköznapi élethez. Könyvkölcsönzés, egyéni és csoportos foglalkozások, tanácsok, információk a hétköznapi élethez (Okos nagy klub, Babaolvasó, Könyvtári Fabrika, Könyvtár a játszótéren).
- **„Zöldülő könyvtár”**: Cél, hogy Zöld könyvtár legyen az intézmény. Környezettudatos szemlélet, életmód-előadások, környezetkímélő megoldások a könyvtárban, energiatakarékosság. Csoportos foglalkozások, előadások, akciók, kertbarát előadások és vetélkedők (környezettudatos anyák klubja, környezetkímélő megoldások a könyvtárban, energiatakarékosság).

- **„Innovatív könyvtár”:** Új megoldások keresése és alkalmazása a könyvtári tevékenység minden területén (Könyvtári Hírmondó, Vers tér, Könyvtár a játszótereken, Egészségnap, kiállítások minden hónapban, zenei részleg megújítása, könyvkiadás, közösségi szolgálat-könyvajánló, Városnap, múzeumi civil nap). Az újfajta szolgáltatások, rendezvények nagy része a pandémiás időkben is alkalmazható volt (Könyvtár a játszótereken, Babaolvasó, Szünidei foglalkoztató, Vers tér, zenés irodalmi estek).

Az egyéni és közösségi elvárásoknak megfelelő **korszerű értékközvetítő intézmény:** a tanulás, az inspirálódás, a kreativitás, a közösségi találkozások helye, közkedvelt rendezvényhelyszín, kiállítótér, a város szellemi és kulturális életének centruma. Kiemelt szerepe van a fiatalok megszólításának: formabontó (rap) videók, iskolákkal szoros együttműködés kialakítása, Kamasz olvasóklub, Tinisarak kialakítása, gyermekkönyvtári állomány korosztályos bontása, szünidei programok a könyvtárban és a játszótereken.

Küldetése az olvasóvá nevelés, az olvasás megszerettetése, a könyvtárhasználat és információkeresés fejlesztése, az ismeretszerzés, a kompetenciafejlesztés, az élethosszig tartó tanulás támogatása, a digitális írástudás elterjedésében, annak készség szintű elsajátításában való közreműködés. Célja a társadalmi kohézió növelése közösségépítő tevékenységével, széleskörű kapcsolat-rendszerével, partneri együttműködéseivel. Elkötelezett a fenntartható fejlődés és a környezettudatosság elvei mellett.

Rendezvényközpontúság:

- A könyvtár a hagyományos szerepe mellett egyre inkább közösségi térré alakul át, színvonalas rendezvényekkel igyekszik a város lakosságát szolgálni. Az ingyenesség miatt mindenki számára elérhetőek a programok.
- Folytatni kívánja a gyermekkortól az idős korig terjedő, illetve a társadalom egészét megcélzó rendezvény sorozatait.

Helytörténeti értékek összegyűjtése és bemutatása:

- Előadások, kiállítások, vetélkedők és egyéb rendezvények, valamint fokozott figyelem a helytörténeti gyűjtőkörbe tartozó dokumentumok beszerzésére.

Fiatalok elérése az offline világ számára:

- Nagyon fontosnak tartja a könyvtár a fiatal korosztály megnyerését. A gyermekkönyvtár már egészen kicsi kortól kezdve az általános iskolásokig várja a gyermekeket, szervez foglalkozásokat, versenyeket, rendezvényeket és pályázatokat. A középiskolásoknak évente több programot, előadást, illetve rendhagyó irodalomórát tart. Hosszú távon is fontos a fiatalok számára a kultúra közvetítése.

Digitalizálás:

- A könyvtár állományában lévő régi, különleges – elsősorban helytörténeti vonatkozású – dokumentumok digitalizálása fontos és hosszú folyamat. Meg kell őrizni, elektronikus formában kutathatóvá kell tenni a pótolhatatlan könyveket, folyóiratokat.

- A könyvtárba kerülhetne a Gyöngyös Városi Televízió digitalizált archívumának egy példánya, amelyet indokol a könnyű és akadálymentes hozzáférhetőség, illetve a felelős megőrzés megteremthetősége.

Maradandó értékek létrehozása, kiadványok:

- Folytatni kell a már megkezdett helytörténeti tárgyú könyvek és egyéb kiadványok elkészítését és bemutatását.

Kiemelt rendezvények:

- Országos Könyvtári Napok: Október hónap első hetében országsszerte a bibliotékák kerülnek a figyelem középpontjába. Városunkban a könyvtár sokféle kedvezménnyel, színes programokkal kapcsolódik be a programba, így: megbocsátás hete, író-olvasó találkozók, vetélkedők, kiállítások, gyermekprogramok, egészségnap, könyves vasárnap, ingyenes beiratkozás.
- Költészet Napja: Április 11-éhez – József Attila születésnapjához – igazodó országos esemény, fókuszban a vers neves előadók tolmácsolásában. A Vers tér immár hagyománnyá vált egész napos rendezvény, melyen több száz látogató fordul meg.
- Népmese Napja: Szeptember 30-a, Benedek Elek mesemondó születésnapja országos jelentőségű esemény. A gyermekkönyvtár versennyel és rangos előadással készül az alkalomra.
- Helytörténeti Vetélkedő: Küldetése az általános-és középiskolás korú fiatalokkal Gyöngyös és környéke helytörténetével, értékeivel történő megismertetés, erősítve a szülőhely szeretetét és az ahhoz való ragaszkodást.
- Gyöngyös Város Napja rendkívüli nyitva tartás: Rendezvények, kitelepülés a Fő térre, ingyenes beiratkozás.
- Rendezvénysorozatok: Hétvégi Fabrika szünidei gyermekfoglalkozás – kreatív foglalkozások gyermekeknek, Szünidei foglalkoztató, Könyvtár a játszótéren, Kamasz Olvasóklub, rendhagyó irodalomórák középiskolásoknak, a tizenéves korosztály bevonása őket érdeklő témákkal, Egészség Könyvtár – egészséges életmódot népszerűsítő előadások, Helyi Históriaik – helytörténeti témájú előadások. Minden hónapban megújuló időszaki kiállítások.
- A nagy országos évfordulókhoz (centenáriumi, bicentenáriumi) kapcsolódva a könyvtár is rendezvényeket szervez (Pl. Pilinszky 100, Petőfi 200).

Herman Lipót Kiállítóhely ismertebb tétele érdekében lehetőséget kell teremteni a művész grafikáinak (ezek egy részének) állandó kiállításon történő bemutatására, és megkerülhetetlen a nagy értékű festmények és a művész személyes tárgyainak ütemezés szerinti szakszerű restaurálása.

Huszár Lajos Éremtár „közérdekű muzeális gyűjtemény” minősítése meghatározza a gyűjtőkört, amelyben a helyi vonatkozású anyagok preferenciát élveznek. Ily módon a városhoz és környékéhez kapcsolódó érmek, plakettek, jelvények beszerzése és bemutatása szükséges és támogatandó. Az éremtár egyben az ismeretterjesztés színtere is, ezért rendszeres előadásoknak kell helyet adnia, valamint az oktatási intézményekkel való kapcsolat erősítése érdekében a tananyagba integrálható múzeumi órák megtartása is kívánatos.

Infrastruktúra fejlesztés:

Jelenleg rossz állapotban vannak a nyílászárók, a homlokzat és az épület külső körfolyosói, teraszai. Szükséges lenne a következő felújítási és fejlesztési feladatokat megoldani: a Fő térre néző nyílászárók felújítása (egyben fűtés megtakarítást is eredményezhet); az informatikai eszközpark korszerűsítése; a padlásterek, illetve a külső teraszok állagmegóvása és hasznosítása rendezvényterként; a biztonsági kamerarendszer korszerűsítése és bővítése; az épületgépészeti berendezések felújítása és a mosdók felújítása. A Fiókkönyvtárban a lépcső felújítása megtörtént 2023-ban, de az akadálymentes bejárat kialakítása nem. A Fő tér melletti Könyvtáruvarban található kisszínpadot a könyvtár és a város is jobban ki tudná használni a jövőben.

1.3. Gyöngyösi Médiaközpont

(Gyöngyös, Göncz Árpád u. 4.)

A Gyöngyösi Médiaközpont Nonprofit Kft. működteti a Gyöngyös Városi Tévét és a Cinema Bridge filmszínházat. A Kft. hármas funkciót tölt be: 1. Működtetőként felel a hozzá tartozó médiatermékek üzemeltetéséért, a megfelelő létszámért és eszközökért, a munka minőségéért, a termékek gyártásáért, a határidők betartásáért és az általa kezelt felületeken történő publikálásért, bizonyos terméktípusoknál (újság, közterület, egyéb reklámhordozók) a hirdetéspolitika- és díjszabás kialakításáért és az értékesítésért. 2. Szolgáltatóként az önkormányzati kommunikációval együttműködésben összehangolja, gyártja és elosztja, hogy milyen információk, milyen formában és kivitelezésben, milyen csatornán jelennek meg az általa működtetett helyi kommunikációs felületeken. 3. Gazdálkodóként felel a fenntartó önkormányzattól származó működési források hatékony felhasználásáért, a külső forrásból származó bevételek kezeléséért és elosztásáért, továbbá az önkormányzat tulajdonában álló cégekkel, az önkormányzat által fenntartott intézményekkel, más önkormányzati, civil szervezetekkel, valamint nonprofit és forprofit cégekkel, tartalomgyártókkal kialakított tartalmi és/vagy kereskedelmi alapú együttműködésekért.

Gyöngyösi Tévé: A televízióknak otthont adó épület műszaki felszereltsége megfelelő. Azonban **szükséges a műemléki védelem alatt álló ingatlan átfogó külső-belső felújítása:** a tető folyamatosan beázik, külső burkolat omladozik, a vizesblokkok működése akadozik, a fűtési rendszer korszerűtlen, a helyiségek 20 éve nem lettek kifestve. Fontos lenne a szélessávú internet technológia erősítése dedikált bérelt vonali internet kapcsolat kiépítésével. Egy komplett archiválási rendszer (szoftver és hardver) készítése, mely oly módon tud üzemelni, hogy azt a város lakossága bármikor bárhol elérhesse internet segítségével, és azon, különböző hívószavak segítségével keresni tudjon.

A médiatevékenység hatékonyabb ellátáshoz **ugyanakkor az eszközpark további fejlesztése is szükséges egy további stábautó beszerzésével** a mobilitáshoz, így két komplett stáb tud egy időben különböző helyszíneken dolgozni. Ehhez kapcsolódóan **az élő közvetítésekhez kapcsolódó technológiai háttér erősítése** további LiveU eszközök (5G adatforgalom erősítésére szolgáló Field Units és a jeldisztribúcióhoz szükséges Matrix produkciós szoftver) beszerzésével. A megnövekedett marketing feladatok miatt szükséges **egy kis kapacitású ipari nyomtató (plotter) beszerzése**, amelynek segítségével a kisebb nyomdai feladatokat házon belül lehet ellátni.

Gyöngyösi Újság: A Gyöngyösi Újság az önkormányzat ingyenes időszak kiadványa, amely 15 300 példányban jelenik meg minden hónap első csütörtökjén. Az újság 2022-ben teljes megújításon esett át, nemcsak új külsőt (layout) kapott, de tartalmilag is megújult. A klasszikus magazin formátumú kiadványban a képviselő-testület döntései és az önkormányzat hírei mellett megjelennek a város legfontosabb kulturális és sporteseményei, emellett bemutatja a Mátra legfontosabb turisztikai és kulturális értékeit is. A kiadvány továbbfejlesztése két irányban is lehetséges: **behúzott mellékletként 8 oldalas programkiadványok a város fontosabb kulturális eseményeiről** (Mátrai Bornapok, Szüreti Fesztivál), illetve **a város munkáltatóit segítő álláshirdetések megjelenítése apróhirdetések formájában.**

Gyöngyös Ma: 2023-ban hiánypótló jelleggel indította útjára Gyöngyös Ma néven hírportálját a www.gyongyosma.hu webcímen a társaság, amely rövid idő alatt a térség legolvasottabb hírcsatornájává vált. Az oldal havi látogatottsága meghaladja a 30 ezer felhasználót. Az oldal továbbfejlesztése folyamatos, első lépcsőben egy – a programajánlatokhoz kapcsolódó – online jegyértékesítési rendszer kiépítésén dolgozik a Gyöngyösi Médiaközpont. Ez nemcsak a városi intézmények, de piaci alapon a külső partnerek számára is biztosítja egy korszerű és kedvezményes árú online jegyeladási platformhoz való hozzáférés lehetőségét. A rendszer nemcsak **jegyek, de különféle merchandise eszközök (ajándéktárgyak, pólók, bögrék, játékok) értékesítésére és terjesztésére is** alkalmas.

Közösségi média: A Gyöngyösi Tévé Facebook oldala az elmúlt években a város legnépszerűbb oldalává vált, amely több mint 14 ezer kedvelővel és közel 20 ezer követővel rendelkezik. A Gyöngyösi Médiaközpont a jövőben **tovább szeretné bővíteni a streaming kínálatot a technológiai háttér további erősítésével**, például a kulturális programok, koncertek, sportesemények közvetítésével, illetve az ehhez szükséges információtechnológia háttér bővítésével. Ilyen lehet például a széles sávú és dedikált internetkapcsolat kiépítése a fontosabb városi rendezvényhelyszíneken (Fő tér, Sportcsarnok, Művelődési Központ) illetve a streameléshez szükséges technológiai eszközök (szerverkapacitás bővítése, robotkamerák, drón) beszerzése.

Városi mozi: A Gyöngyösi Médiaközpont bérleti szerződés keretében üzemelteti a filmszínházat, ami Gyöngyös város tulajdona. A külföldi nagy stúdiók filmjein kívül helyet kapnak a magyar filmek, valamint különböző kategóriákba sorolt Art minőségű filmek is. A filmszínház két teremmel rendelkezik, melynek elnevezése „Szabadság”, illetve „Puskin”. A Gyöngyház Plázában a mozi fölött található egy kihasználatlan karzat, mely különböző fejlesztési lehetőségeket kínál. Az elképzelések szerint erre a területre települhetne **az új kisterem és a kávézó**. A moziban a **vetítógépek cseréje** halaszthatatlan, az eredetileg tervezett nyolcéves üzemeltetési ciklus 2019-ben lejárt. A helyiségek **padlószőnyegei, a burkolatai, székei** az elmúlt években a gondos takarítás ellenére elhasználódtak, amelynek cseréje az előző kulturális koncepció cselekvési tervében foglaltaknak megfelelően megtörtént. A büfében az olajpára elvezetése okoz gondot, amely pótlólagos **légtechnikai beruházást** igényel.

1.4. Dr. Fejes András Sport-és Rendezvénycsarnok

(Gyöngyös, Kiss Péter u. 12.)

A sport-és rendezvénycsarnok – a sportrendezvények és szabadidős programok mellett – kulturális eseményeknek is helyet ad. Nézőszám tekintetében az egyetlen nagy befogadóképességű, nemzetközi események megtartására is alkalmas létesítmény a városban. Teltházás kulturális és sportrendezvények népszerű helyszíne.

Fontos, hogy a ***továbbiakban is adjon otthont a csarnok a Mátra Művelődési Központ által szervezett komoly-és könnyűzenei koncerteknek, illetve közösségi rendezvényeknek.***

2. Jelentősebb közművelődési tevékenységet folytató nem önkormányzati fenntartású kulturális intézmények, civil szervezetek és alapítványok

Élénk kulturális szellemi élet jellemzi a várost, amit a civil szervezetek nagy száma is igazol. A szervezetek egy része a művészeti tevékenység segítésére jött létre.

2.1. Mátra Honvéd Kaszinó Kulturális Egyesület (integrált közösségi és szolgáltató tér-Civil Ház)

(Gyöngyös, Fő tér 9.)

A Mátra Honvéd Kaszinó Gyöngyös központjában található a Fő tér 9. szám alatt. Az Önkormányzattól, mint az épület tulajdonosától megállapodás alapján 2013. januártól az egyesület kapta meg az épület üzemeltetési lehetőségét. A funkció bővítés során a korábbi években az épület több helyisége felújításra került. Jelen állapotban biztosítják a látogatók, igénybe vevők kulturált kiszolgálását, több funkciós közösségi szintérenként való igénybevételét. Az Önkormányzat 2000 óta köt közművelődési, illetve együttműködési megállapodást az egyesülettel, amely ***Civil Házként, Nonprofit Információs és Szolgáltató Iroda működtetésével is segíti Gyöngyös és környéke lakóinak, civil szervezeteinek tevékenységét.*** A fentiekben túl kiemelt feladatának tekinti a ***város honvédelmi, katonai hagyományainak ápolását.*** Ennek szellemében évente megszervezi az első világháborút lezáró fegyverszüneti egyezmény aláírásáról, a doni katasztrófáról, a Honvédelem Napjáról, illetve a Nádor-huszárezred megalakulásáról, valamint Almásy Pálról és Almásy Jánosról történő megemlékezéseket.

A városi galéria létrehozásáig elsődleges kiállítóhely is, működteti a ***Kaszinó Galériát*** és a ***Galéria de Arte kiállítóteret***, amelyekben rendszeresen szervez alkotóművészeti kiállításokat. Elsősorban szintér biztosításával segíti a házban működő művészeti együtteseket. Az épületben helyet és megfelelő körülményeket biztosítanak mintegy 40 kisközösségnek a működéséhez. Rendszeresen pályáznak és segítséget nyújtanak a pályázatok elkészítésében a kulturális téren működő civil közösségeknek a Nemzeti Kulturális Alaphoz és a Nemzeti Együttműködési Alaphoz.

A város életében kulturális színpontot jelent az épületben – a Mátra Honvéd Kaszinó földszinti nagytermében – helyet kapó Start Műhely elnevezésű, 300 fő befogadására alkalmas szórakozóhely. Korszerű színpadának köszönhetően műfaji besorolástól függetlenül alkalmas a **különböző rendezvények lebonyolítására**.

A vagyonkezelővel kötött szerződés alapján **2027-ben az ingatlannal kapcsolatos korlátozások megszűnnek, de továbbra is biztosítani kell a jelenlegi, közösségi tér funkciójának megtartását**.

A Gyöngyösi Kolping Család megszűnését követően tovább nőtt a színtér biztosítási igény a szervezetek, csoportok részéről az egyesület felé, **javasolt új közösségi színtér biztosítása a városban** (pl. a felújított Haller-Berényi-Orczy kastélyban, a felújítandó Püspöki u. 23. szám alatti épületben vagy a – bérleti szerződés esetleges megszűnése esetében – Honvéd Kaszinó színháztermében).

A jövőben **tervezni szükséges az egész épület felújítását** (külső és gépészeti), melyet megnehezít az épület műemléki minősítése.

2.2. Mátra Múzeum (Gyöngyös, Kossuth u. 40.)

A Magyar Természettudományi Múzeum fenntartásában álló Mátra Múzeumnak helyet adó kastély állami, míg a kert és a természettudományi pavilon városi tulajdonban áll. A múzeum fő profilja a természettudomány, de emellett tevékenységi körébe tartozik a helytörténeti tárgyak, dokumentumok gyűjtése, feldolgozása, a helyi tárgyi, szellemi, épített örökség feltárása, a kiállításokra alapozott komplex természetismereti, helytörténeti múzeumpedagógiai programok rendezése, szervezése, lebonyolítása.

A múzeum fontos szerepet kíván játszani a jövőben is az iskolán kívüli oktatás-nevelésben minden korosztályt illetően, így biztosítva az élethosszig tartó tanulás lehetőségét is. Kiállítási és cél-specifikus rendezvényei révén a természeti környezet megismerésén túl szemléletformálást kíván elérni, amit igényes múzeumi környezetben valósít meg. A természetrajzi kiállításokra épülő állandó programsorozatok (Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja, Állatok Világnapja, Múzeumok Éjszakája, Múzeumok őszi fesztiválja) a társadalom valamennyi korosztályát, a laikus érdeklődőket és a szakembereket egyaránt megcélözzák. A múzeum impozáns aulája, fedett udvara helyet biztosít mind kiemelt városi és családi rendezvények, mind tudományos konferenciák megtartására. A városi tulajdonban lévő kert, a gyerekeknek a játék és a játékosan, sétálva tanulás, megismerés lehetőségét kívánja nyújtani, míg az idősebbeknek a kikapcsolódás, a pihenés lehetőségét.

Terveik közt szerepel, hogy a Petőfi u. 30. szám alatti állami tulajdonú épület – Haller-Berényi-Orczy-kastély – felújítása után, a kastélyban **egy helytörténeti látvány-raktárat** hoznának létre, ahol Gyöngyös város polgárai még több lehetőséget kapnak tárgyi örökségük megismerésére, és a város is egy újabb kulturális látnivalóval bővülne. A felújítás azonban csak pályázati úton, ismételt városi és állami összefogással valósulhatna meg, mivel tulajdonjogilag a kastélyegyüttes (Petőfi u. 30-34.) többi része városi tulajdon.

Egyéb stratégiai célok:

- A „**Látható Gyűjtemények**” program megvalósítása.
- A **természettudományos és helytörténeti gyűjtemény digitalizálása, a közösség számára nyitott gyűjtemények létrehozása.**
- A „**Természetismereti Tudásközpont**” regionális központjának a kialakítása.
- A „**Mindenki Múzeuma**” regionális program fejlesztése, különös tekintettel a városi közösségre, valamint a régió hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekei számára.

Szeretnék **megújítani a várossal az együttműködést, melynek keretében egyrészt a város lakói ismét ingyenesen látogathatnák a kertet, másrészt ismét megvalósítható lenne, hogy a város iskoláiból (évente meghatározott számban) és óvodáiból a gyerekek ingyenesen vehessenek részt múzeumpedagógiai órákon.**

Stratégiai céljai között szerepel a múzeumnak a Nemzeti Természettudományi Gyűjteménybe tartozó Mátra Múzeum **természettudományos és helytörténeti gyűjteményeinek digitalizálása, a szélesebb körű hozzáférés** javítása, illetve a **közösség számára nyitott gyűjtemények létrehozása.** A társadalmi hasznosítás, a közösségi kohézió erősítése és szemléletformálás céljából a „Természetismereti Tudásközpont” regionális központjának, valamint Helytörténeti Tudástárának kialakítása. „Mindenki Múzeuma” regionális program fejlesztése, különös tekintettel a városi közösségre, valamint a régió hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekei számára. A **helytörténeti kiállítás erősítése** is fontos cél, amely egybeesik a város elképzeléseivel.

Az Orczy kastély a város kiemelt műemléke, melyet szeretnénk évről-évre megismertetni nem csak a gyöngyösiekkel, hanem az ide látogató érdeklődőkkel is. E tervüket részben egy 2024-ben megjelenő látványos „**kastélykönyvvel**”, valamint a Kulturális örökség napján megrendezendő **nyitott épület programukkal** kívánják megvalósítani.

Az Önkormányzatnak fel kell vennie a kapcsolatot az egrri Dobó István Vármúzeummal a 2000-es évek végén a vármúzeumba elszállított és azóta már állami tulajdonban lévő városi néprajzi gyűjtemény Gyöngyösön történő időszakos vagy állandó kiállítása érdekében. Továbbá tárgyalnia kell a Mátra Múzeum esetleges önkormányzati fenntartása ügyében.

2.3. Gyöngyös Város Barátainak Köre

(Gyöngyös, Fő tér 8.)

Gyöngyös Város Barátainak Köre a tevékenységét közhasznú egyesület formájában végzi.

Kiemelt célja a **Gyöngyös város szellemi, kulturális, sport, épített örökség, turisztikai és egyéb értékeinek megbecsülése, gyarapítása, határon túli magyar-magyar (testvérvárosi) kapcsolat ápolása.**

Rendszeres rendezvényeik többek között a XIX. Századi Piac, az Operagála, a Múzeumi Zenés Délutánok program. Az „Amit a Zenéről tudni kell” című zenetörténeti ismeretterjesztő programsorozattal az egyesület célja – a népzene-től a klasszikus zenéig – a zenei kultúra

népszerűsítése, a hangszerek bemutatása zenei műveken keresztül, ami hozzájárul ahhoz, hogy ne csak egy szűk réteg, hanem a lakosság szélesebb rétege megismerje a zene minden műfaját.

Városnéző sétákon mutatják be a város épített és kulturális emlékeit, tisztelegve a város fejlődéséhez hozzájárulók előtt.

2.4. Gyöngyös Városszépítő és Védő Egyesület

(Gyöngyös, Fő tér 13.)

A Gyöngyösi Városszépítő és Védő Egyesület azzal a céllal jött létre, hogy Gyöngyös város közigazgatási területén összefogja mindazokat a személyeket, akik szívügyüknek tekintik és felelősséget éreznek a természeti és építészeti értékeink védelme – hagyományainkhoz és településünkhöz illő fejlesztése és szépítése – kulturális örökségünk, környezetünk, műemlékeink megóvása iránt. Továbbra is célja, hogy kezdeményezésére és szakmai támogatásával Gyöngyös város építészeti, idegenforgalmi értékeit növelő alkotások jöjjenek létre.

Az Egyesület a kulturális javak védelmében nagy szerepet vállalt helyi és országos vonatkozásban is az **Önkormányzati Értéktár** létrehozásával és működtetésével (Ld. *Kulturális helyzetértékelés 9. melléklet: Gyöngyösi települési értéktárba felvett értékek jegyzéke*).

Kiemelt feladatának tartja, hogy ne csak őrizze és feltárja az értékeket, hanem azokat megismertesse az emberekkel („**Értéktári füzetek**” sorozat megjelentetése).

Szeretnék megvalósítani a „**Városvédő esték**” **előadássorozatot**, ahol egy-egy terület (építész, művészettörténész, természettudós, történész) képviselője hozza közelebb az emberekhez közvetlen környezetük értékeit, történetét.

2.5. Palóc Néprajz Magángyűjtemény és Babakiállítás

(Mátrafüred, Pálosvörösmart u. 2.)

Mátrafüred egyetlen muzeális létesítménye, amely 1984 óta folyamatos nyitvatartással, állandó kiállításként üzemel az Önkormányzattól bérelt épületben. A gyűjtemény jegybevételből és az üzemeltető család támogatásából – és önkormányzati pályázati forrásból – tartja fenn magát.

A magánkézben lévő állandó kiállítás huszonkét palóc település viseleteit mutatja be a babákon. Fő célja a Palóc Néprajzi Magángyűjteményért Alapítványnak a mátrafüredi Palóc Népművészeti Kiállítás működési és üzemelési feltételének segítése, a **palóc népcsoport életének, tárgyi emlékeinek a bemutatása**. A kiállítást felkereső látogatóknak tárlatvezetést biztosítanak, csoportoknak, igény esetén egyéni látogatóknak néprajzi előadást tartanak. Az iskolás és szervezett csoportként érkező gyermekeknek pedig rendhagyó múzeumpedagógiai órát tartanak. Fontosnak tartják, hogy minél több ember számára bemutassa a régi

mesterségeket és ezzel segítsék elő, hogy kedvet kapjanak kipróbálni vagy esetleg még magasabb szinten művelni a ma már feledésbe merülő régi szakmákat.

A magángyűjteményt kiállító önkormányzati tulajdonú **épület koránál fogva rossz műszaki állapotban van** (beázik a tető, pince vizesedik, stb.). Bérliként anyagilag nem tudják az épület teljes körű felújítását megoldani, így csak a működéshez feltétlenül szükséges karbantartásokat végzik el. A mesterség bemutatók és foglalkozások helyszíne sem ideális, jelenleg a múzeumi kiállító térben és a folyosón próbálják azt megoldani. Mindenképpen szükséges lenne erre egy külön helyiség. A kiállítás színvonalát nagyban növelné, ha életnagyságú múzeumi bábukkal rendelkeznének.

A gyűjtemény becsatolása szükséges a közös városmarketingbe. **Az Önkormányzat tulajdonában álló épület állagmegóvása és felújítása** elengedhetetlen, illetve múzeumi bábuk beszerzése indokolt. Továbbra is fontos a város támogatása a gyűjtemény működéséhez.

2.6. Babák és játékok 100 éves történeti kiállítása és kreatív műhelye (Gyöngyös, Kossuth u. 1.)

A kiállítás helye a Gyöngyös, Kossuth u. 1. szám alatti alagsorban található, több évtizedes muzeális magángyűjtemény egy része kerül kiállításra. Különböző anyagból és korban készült babákat, a hozzájuk tartozó kiegészítőket, játékokat, bútorokat és nagyon sok játékkal kapcsolatos tárgyat lehet a kiállításon felfedezni életképekben elhelyezve. A népviseletbe öltözött babák egy-egy tájegység öltözködési szokását mutatja be. A kiállításon belül kialakított kreatív sarokban lehet elsajátítani a varrást, kötést, horgolást, továbbá lehetőség van a hagyományörzés kapcsán hímezni, szőni, agyagozni tanulni.

A korukból adódóan a játékok rossz állapotban kerülnek a gyűjteménybe, legtöbb esetben felújításra, javításra szorulnak.

A közeljövőben a Haller-Berényi-Orczy kastély adhatna állandó otthont a Babák és játékok 100 éves történeti kiállításának és a kreatív műhelynek.

3. Történelmi egyházak kulturális tevékenysége

A településen működő egyházak (római katolikus, református, evangélikus, zsidó, görögkatolikus, ortodox egyházközösség, Üdvhadserg, Hit Gyülekezete, adventista, baptista, stb.) képviselőivel az Önkormányzat folyamatosan nagyon jól működő kapcsolatot tart. Ebben a fejezetben a városi kulturális életben szerepet játszó egyházak tevékenysége kerül bemutatásra.

3.1. Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány Gyöngyösi Ferences Könyvtár (Gyöngyös, Barátok tere 2.)

A Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány által fenntartott Gyöngyösi Ferences Könyvtár az ország egyetlen, a középkor óta megszakítások nélkül ugyanazon helységében működő bibliotékája. Története több mint félezer éves, és mint ilyen, egyedülálló, nemcsak hazánkban, hanem az egész régióban is. A történelem alatt kialakult értékes állományát a maga integritásában őrzi több száz éve. Állománya ma mintegy 20 000 kötet, amelyek között 5 kódex, 230 db ősnymtatvány és 189 db régi magyar könyv is található. A könyvtár más közgyűjteményekkel ellentétben nem – vagy csak nagyon kis mértékben – gyarapszik, így tevékenysége **a már meglévő állomány megismertetésére, megóvására, restaurálására és minél alaposabb feldolgozására irányul.**

A könyvtár alapvető tevékenysége az elmúlt hatszáz évben nem változott, bővült viszont a látogatók köre.

Stratégiai tervének egyik kiemelt feladata a gyűjtemény teljes digitalizációja és a világhálón való elérhetővé tétele, amely projekt a „BIBLIOTHECA FRANCISCANA HUNGARIAE DIGITALIS” keretein belül a magyarországi ferences könyvtárak digitalizációs tervébe illeszkedik. Az elmúlt két évben több száz nyomtatott könyv, középkori és újkori kézirat, kézirttöredék, folyóirat, kisnyomtatvány, fénykép, rézmetszet, múzeumi tárgy digitalizációja készült el a Magyar Nemzeti Digitális Archívummal kötött szerződés eredményeként. Ezek a kötetek olvashatók, megtekinthetők a könyvtár honlapján, a MaNDa adatbázisában, illetve a nagy közös európai dokumentum adatbázisában.

A könyvtár stratégiai terve kibővült számos intézményi partneri viszony kialakításával a térségben és országosan. Mivel a gyűjtemény kiemelt kulturális értékkel rendelkező turisztikai attrakció, mód volt turisztikai szolgáltatások felkínálására a kereslet-kínálat tapasztalatait figyelembe véve, és ezt kívánják a jövőben is fejleszteni. **A partnerség jegyében elsősorban az oktatási intézményekkel veszik fel a kapcsolatot** a városban és a környező településeken. A helyi értékek bemutatása mellett **a magyar kultúrkincs, a ferences lelkiség és a sajátos szerzetesi szemlélet bemutatása** ugyancsak feladata egyházi gyűjteménynek.

A gyűjtemény kiemelt kulturális értékkel rendelkező turisztikai attrakció. A kulturális turizmus mellett **a vallási turizmus felé is nyit** a Gyöngyösi Ferences Könyvtár.

3.2. Szent Bertalan-templom Kincstára és Vallásturisztikai Látogatóközpont

(Egyházi Kincstár)

(Gyöngyös, Szent Bertalan u. 3.)

A Szent Bertalan-templom Kincstára – amely 2015-ben „Az év múzeuma” díjat kapott – a város szívében található az Almásy-kastélyban. A kiállítás különlegessége, hogy a liturgikus ötvöstárgyak, textíliák, teológiai könyvek és okiratok a gyöngyösi templomokból származnak. Az ötvöstárgyak közül páratlan különlegességnek számít az a 7 darab gótikus kehely, amelyek 1500-1510 körül készültek, bőrtűs filigrántechnikával. Továbbá a barokk, és gótikus művészet szép darabja az úrmutatók, ereklyetartók, kelyhek és talpas keresztek. Állandó kiállítás látható az 1917-es gyöngyösi tűzvészről, IV. Károly király és Zita királyné látogatásáról a tűz utáni napokban.

A Gyöngyös jelképeként is ismert **Szent Bertalan-templom**, amely a XV. században gótikus stílusú templomcsarnok volt, a maga idejében egyedüli volt az országban. A templom különleges ritkasága a szentély déli oldalán álló gótikus bronz keresztelő medence a XV. századból. Az 1917-es tűzvész a templomot sem kímélte, tetőzete is megsemmisült, több mint száz évig ideiglenes kupolák fedték. A Szent Bertalan-templom Kincstára felújítása, a toronysisak rekonstrukciója és a toronykilátó kialakítása az Önkormányzat és az egyház konzorciumában uniós forrásból valósult meg. A barokk templom elkészült felújításának eredményeként egy "új turisztikai vonzerő" is létrejött a városban. Új turisztikai vonzerőt jelent a Szent Bertalan-templom Kincstárához tartozó **toronykilátó**, ahol Gyöngyös és környéke csodálatos látképe tárul a látogatók elé. Lifttel vagy 129 lépcsőn keresztül lehet feljutni a toronyba. Digitális eszközök és információs plakátok segítik a látogatókat, hogy megismerjék Gyöngyöst és környékét. A kulturális turizmus mellett a **vallási turizmus felé is nyit** a Szent Bertalan-templom Kincstára.

A Szent Bertalan-templom Kincstárának **célja, hogy részt vegyen az országos múzeumi programsorozatokban. Kapcsolódni szeretne az Ars Sacra programhoz. Bővíteni szeretné a múzeumpedagógiai foglalkozásokat. A város múltjához kapcsolódó előadások szervezése és időszaki kiállítások rendezése is célja.**

A szintén turisztikai attrakciót jelentő – a Szent Bertalan-templom Kincstárához tartozó – **Lapidárium**ban megtekinthető az 1990-es években feltárt XV. században épült Szent Anna kápolna eredeti padlózata és falai.

3.3. Gyöngyösi Református Egyházközség Levéltára

(Gyöngyös, Arany J. u. 2.)

A Gyöngyösi Református Egyházközség múltja csaknem öt évszázados. A Levéltára mind anyagának terjedelme, mind pedig értéke alapján az ország egyik leggazdagabb egyházközségi levéltára. 1553-tól őrzi a gyülekezet iratait, itt őrzik a Református Egyházközség levéltárát és gyűjteményét. Az egyházközség levéltárában 29 egykori török nyelvű irat, 3 magyar nyelvű török hivatali eredetű levél, 1 korabeli másolat és 2 kisebb méretű magyar nyelvű hátirat van.

A Gyöngyösi Református Egyházközség kiemelt **célja a gyűjteményének kiállítása.**

3.4. Zsinagóga

(Gyöngyös, Göncz Á. u. 6.)

A reprezentatív alaprajzú és bazilika-rendszerű épület a város központjában áll. A hitközség visszavásárolta a zsinagóga épületét, amelyet az Együttélés Háza-ként kívánja visszahozni a hitélet és a kultúra területére.

A Gyöngyösi Status Quo Ante Zsidó Hitközségnek is nagy vágya a zsinagóga megújulása – ezzel a városban egy új kulturális tér jöhetne létre –, amelyet a város lakossága is nagyon vár. A

zsinagóga a zsidó és keresztény összetartozás szimbólumává, a város szellemi értékeinek közvetítőjévé válhat.

Az Önkormányzatnak célja, hogy konzorciumban – EU-s vagy hazai forrásból – támogatnia kell a Zsinagóga épületének és a mellette lévő területnek a felújítását. A hiánypótló fejlesztés hozzájárulhatna ahhoz, hogy a zsinagógabeli együttélés háza kulturálisan összekötődne más felekezetek gyűjteményének kiállításával (pl. katolikus kincstár), és ez színesítené a **vallásközi turizmust**.

4. Gyöngyös város nemzetiségi önkormányzatainak és a Mátrafüredi Részönkormányzat kulturális tevékenysége

Ebben a fejezetben kerül bemutatásra a városban működő nemzetiségi önkormányzatok és a Mátrafüredi Részönkormányzat kulturális tevékenysége, amelyek részei a város kulturális életének. Az Önkormányzat eddig is feladatának érezte a városban élő nemzetiségi önkormányzatok és a részönkormányzat működésének támogatását, amit továbbra is feladatának tekint mindenkori finansziális lehetőségeihez mérten és a támogatások rendszerét szabályozó határozatoknak megfelelően.

4.1. Roma Nemzetiségi Önkormányzat

(Gyöngyös, Rózsa u. 2.)

A Gyöngyösi Roma Nemzetiségi Önkormányzat nevéhez olyan kulturális rendezvények (pl. „Romák Világnapja”, „Ki mit tud a roma hagyományokról”) kötődnek, melyek évről-évre elősegítik a roma lakosság hagyományainak megőrzését. Munkatervében minden évben szerepel a **Roma Kulturális Nap**, amely során hagyományos autentikus cigány zenekaroknak adnak lehetőséget, hogy bemutassák a roma kultúra egy részét a zenén keresztül. A roma napon nem csak zenével, tánccal és népviselettel, de hagyományos – roma receptek alapján készült – cigány ételekkel is megismertetik a vendégeket.

4.2. Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat

(Gyöngyös, Fő tér 13.)

A Gyöngyösi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat a ruszin közösség kultúrájának megőrzését, a hagyományok ápolását tűzte ki elsődleges feladatként. Együtműködéseket alakított ki több hazai és több határon túli szervezettel, többek között az Önkormányzattal, számos gyöngyösi civil szervezettel a magyarországi ruszin önkormányzatok többségével, a kárpátaljai Császlóc és a vajdasági Muzslya ruszin kulturális egyesületeivel. Legfontosabb rendezvénye az évente megrendezésre kerülő **Ruszin Kulturális Nap**, ahol kiállítások sorozatán keresztül mutatják be a ruszinság történelmét, kultúráját, életvitelét, a ruszin ételeket, süteményeket.

4.3. Mátrafüredi Részönkormányzat

(Mátrafüred, Béke u. 4.)

A Mátrafüredi Részönkormányzat szervezésében minden év február 14-én a **közösségi napon** közösségi programok színesítik (Bene Egylet fellépése, rendőrségi bemutató, házi sütemények

versenye) a településrész kulturális életét. A **Majálison** a gyermekeknek rendeznek versenyeket, a mátrafürediek főzőversenye a nap csúcspontja. A Részönkormányzat minden **advent vasárnapon** a Béke úton koszorút és betlehemes sátrat állít. A településrészen élők (pl. Bene Egylet, óvodások, RÖK) adnak előadásokat. A Bene Egylet június 25-én és 26-án rendez meg a hagyományos **Bene Búcsút**. A búcsú az 1710-13-as években dúló pestis járványból megmenekült gyöngyösi fogadalmának megfelelően minden évben, június utolsó hétvégéjén kerül megrendezésre. A Bene Egyletnek otthont adó, rossz állapotban lévő **Bene-ház felújítása** (nyílászárók cseréje, hőszigetelés, tető felújítása, stb.) elkerülhetetlen a közeljövőben

5. A városban jelenlévő művészeti tevékenységek

Gyöngyös város gazdag kínálattal rendelkezik a különböző művészeti lehetőségek biztosításában. Büszkék lehetünk többek között a díjazott gyöngyösi színjátszókra, táncosokra, zeneművészekre. Ebben a fejezetben említjük meg a koncepció készítésének idején jelenlévő, jelentős művészeti ágakat és a műfaj helyi, jeles képviselőit.

5.1. Színművészet

Felnőtt színházi előadások: A Mátra Művelődési Központ színházi jellegű szolgáltatásaiban az intézmény átadásától kezdve törekedett a sokszínű, színvonalas, a látogatók igényére épülő előadások biztosítására. A színházi előadások műfaji sokszínűségét a tájoló színházi társulatok és a kőszínházak tájoló előadásai, és stand up előadások biztosítják. Havonta több előadás közül válogathatnak a nézők a színes műfaji palettáról.

Gyermek és ifjúsági színházi előadások: A gyermekszínházi előadások többnyire hétvégén, szombat délelőttönként kerülnek bemutatásra. A kulturális kft. törekszik arra, hogy a szülőknél, nagyszülőknél minden hónapban legyen lehetőségük a gyermekeket a színházba járás szokására nevelni.

Amatőr színjátszás: Négy amatőr színjátszó csoport működik városunkban, a Gyöngyösi Játékszín, a MOZAIK Színkör, a KÁ-RÓ Színkör és a MESEHÁZIKÓ-Gyermekek Színháza.

5.2. Táncművészet

Néptánc csoportok: a Vidróczki Néptáncgyűttes, a Tomory Gábor Néptánciskola (Szederjes, Mákvirág és Borostyán Néptáncgyűttes) és Népi Dzsadzsa.

Balet tánc csoportok: az Attitude Táncműhely, a Dance Land Táncstúdió és a Ritmus Táncstúdió. A kulturális szakma részéről igényként merül fel a többnapos táncfesztivál szervezése a városban.

Modern tánc csoportok: BlackJam Sportegyesület ECDC Tánciskola, Fortuna Akrobatikus Rock&Roll formáció és Dreamteam Cheerleaders.

5.3. Képzőművészet

Gyöngyösi Galéria néven 2009-ig láthatott folyamatosan a művészetek iránt érdeklődő közönség a képzőművészet számos területéről bemutatott kiállításokat. Évek óta azonban nem működik, jelenleg nincs állandó hely. Nagy igény van a **Városi Galériára**, amelynek új helye a közeljövőben várhatóan a Haller-Berényi-Orczy kastélyban lenne.

5.4. Fotóművészet

Minden évben találkozhatunk a Mátra Művelődési Központban a Szempont Fotóklub alkotóinak képeivel, illetve tagjai egyéni bemutatkozásra is lehetőséget kapnak. De helyet kapnak az „üveg mögött” profi természetfotósok alkotásai is, zsánerfotók, portrék, természetfotók.

5.5. Zeneművészet

Komolyzene: a Bányász Kultúráért Alapítvány Fúvószenekara és a Musica Mansueta Kamarazenekar.

Könnyűzenei és egyéb formációk: a Purga, az Empty Pubs, a Random Acoustic és a Hiszi a Pizsi!

Kórusok: a Cantare Városi Vegyeskar és a Cantare Kamarakórus, a Cantus Corvinus Vegyeskar, a Muzsikus Céh Vegyeskar és a Sound of Spirit Énekegyüttes.

VIII. GYÖNGYÖSI IDŐSZAKI KIADVÁNYOK, VALAMINT ORSZÁGOS VÉDETTSÉGŰ, ILLETVE HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÉPÜLETEK

A városnak gazdag sajtótörténete van. Hatalmas kincsek a gyöngyösi kiadványok, mert nemcsak közéleti eseményekkel foglalkoznak, hanem bepillantást nyújtanak az adott kor kulturális életébe és művészetébe is.

1. A gyöngyösi sajtóorgánumok

A gyöngyösi sajtó múltja meglehetősen gazdag múltra nyúlik vissza. A **Gyöngyösi Újság** havi megjelenésével, színes formátumával kedvelt olvasmány. *(Bővebben a Kulturális helyzetértékelés 42. oldalán.)*

2. Gyöngyösi Kalendárium

Az **évről évre megjelenő kalendárium emléket állít az utókornak a jelenről is**: társadalmi és gazdasági keresztmetszetet készítenek, hogy bemutassák, hogyan élnek most az emberek Gyöngyösön, hogyan fejlődik a város. A kalendáriumban egy önálló fejezetet kap a városban folyó gazdasági tevékenységek, fejlesztések bemutatása. Fontos bemutatni azokat az értékes és érdekes helyi embereket egy-egy portré, interjú erejéig, akik méltók arra, hogy példaként álljanak a gyöngyösiel előtt. A portrék, interjúk és riportok nem csak érdekes embereket mutatnak be, hanem egyben jellemzik azt a kort is, amiben élünk. A helyi kultúra a kortárs szerzők és képzőművészek munkáiból készült összeállítással kerül megörökítésre. Helyi szerzők verseit, versfordításait és novelláit teszik közzé a kalendáriumban. *(Bővebben a Kulturális helyzetértékelés 42-43. oldalán.)*

3. Gyöngyösi könyvek, kiadványok

Több gyöngyösi szerzőtől jelent meg az utóbbi években a városról szóló kiadvány, a Vachott Sándor Városi Könyvtár gondozásában. *(Bővebben a Kulturális helyzetértékelés 43-44. oldalán.) Tervben vannak további kiadványok megjelentetése.*

4. Országos védettségű, illetve helyi védelem alatt álló épületek a városban

Gyöngyös nagy múltú kulturális életet tudhat maga mögött, de gazdag az épített kulturális öröksége is. A városban található építészeti emlékek vonzzák az ide látogatókat. A városban a muzeális értékek mellett több modern épület is található, amelyek egyben építéstörténeti emlékek is. *(Bővebben a Kulturális helyzetértékelés 44. oldalán.)*

IX. ÖSSZEGZÉS

Gyöngyös Városi Önkormányzat Kulturális Konceptiója átfogóan bemutatja a település kulturális örökségét és programjait, a város kulturális intézményeit és a nem önkormányzati fenntartású kulturális intézményeket, a kulturális civil szervezeteket, a városban jelenlévő művészeti tevékenységeket, illetve a kulturális szervezetek támogatási rendszerét.

A 2028-ig szóló koncepció célja, hogy átfogó képet alkosson a város – történelmi múltba ágyazott örökségére épülő – kulturális jelenéről. A kultúra sokszínű megnyilvánulásával segítse elő az intézményrendszer tevékenységének fejlesztését, a lakosság öntevékenységet és a kulturális döntések meghozatalát, valamint a folyamatos megújulást szolgáló prioritások meghatározását és a feladatellátásban való aktív önkormányzati szerepvállalást. A koncepció egyben irányt mutat a városvezetés, a közművelődési szakemberek és a civil társadalom számára. Ugyanis a gyöngyösi lakosok, a városvezetés, a kulturális intézmények és a civil szervezetek közös felelőssége, hogy az épített kulturális és szellemi örökséget továbbadják az utókornak.

A „Mátra fővárosa”-ként is ismert Gyöngyös 690 éve kapott városi címet. 2024. évben a város napján ünnepélyes keretek között kerül megünneplésre a város 690-dik születésnapja.

A kulturális értékek ápolása és gyarapítása mindig is fontos volt a településnek. Büszkék lehetünk a Mátra Múzeum, az Egyházi Kincstár és a Ferences Könyvtár gazdag gyűjteményére, a páratlan éremgyűjteményre, a Herman Lipót hagyatékra, mint képzőművészeti gyűjteményre, az egyedi kódexekre, de ugyanúgy a Mátrai Szüreti Napokra, a Mátrai Bornapokra és a GYÖNGY Nemzetközi Folklórfesztiválra is. Fontosak számunkra a többször díjazott színjátszóink, táncosaink, kórusaink. Kulturális eseményekben gazdag programot biztosítanak a városban működő művészeti együttesek, állami, egyházi és alapítványi iskolák.

A települési önkormányzatnak nem csak intézményfenntartó, hanem szolgáltató, fejlesztő feladatot is el kell látnia a lakosság kulturális lehetőségeinek biztosítása érdekében, hiszen a kultúrába való befektetés is növeli az életminőség javításának, a társadalmi integrációnak és a gazdasági felzárkózásnak az esélyét. A meglévő kulturális értékek megőrzésével, a kulturális intézmények fejlesztésével, a szolgáltatások kiszélesítésével mérhető eredmények érhetők el a közösségi összetartásban és az identitástudat formálásában. Olyan értékrendet kell tehát kialakítani és létrehozni, ahol harmonikusan ötvöződik egymással a kulturális hagyomány, a gazdaság, a humanizmus és a modernizáció.

A koncepció természetesen nem tartalmazhatja teljes részletességgel a település kulturális életének valamennyi megoldandó feladatát, ugyanis legyen egy rendszer bármennyire jó, aktualizálása mindig szükséges. Elsősorban azokra a legszükségesebb feladatokra fókuszál, amelyek megoldása a következő esztendőkre vár. „Csupán” eszközül szolgálhat azon alapelvek és célok meghatározására, melyek a helyi kulturális érdekek érvényesülése, az igények, az elvárások és a széles körű kínálat összhangjának mindennapos megvalósulása által nyerhetnek értelmet. A koncepció ösztönözve új értékek megalkotását egyúttal lehetővé teszi a különböző kulturális ágazatok és tevékenységek helyzetének, azok sajátos szükségleteinek feltérképezését, a céltudatos fejlesztés cselekvési alternatíváinak kidolgozását.

Az Önkormányzat a kulturális közszolgáltatásainak fejlesztésével mind eredményesebben járulhat hozzá a lakosság életminőségének fejlesztéséhez, a népességmegtartó erő növeléséhez, a még élhetőbb város kialakításához, illetve a város hazai és nemzetközi kulturális idegenforgalmi elismertségéhez.

Gyöngyös, 2024. február 15.

Hiesz György
polgármester

X. GYÖNGYÖS VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KULTURÁLIS KONCEPCIÓJÁNAK CSELEKVÉSI TERVE

1. Meg kell emlékezni ünnepélyes keretek között a város 690-dik születésnapjáról.

Határidő: 2024. év városnapja

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

2. Javaslatot kell tenni a szakmai felelősöknek a Képviselő-testület felé az Önkormányzat éves munkatervének összeállításához a közművelődést érintő témákat érintően.

Határidő: minden év novembere

Felelős: Gyöngyösi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Polgármesteri Kabinet vezetője
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

3. A kulturális szervezetek képviselőiből álló Közművelődési Kerekasztal helyi fóruma kell legyen a város kulturális életének, ezért évente legalább két alkalommal üléseznie szükséges.

Határidő: értelem szerint, illetve folyamatos

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója

4. Hatékonyabb együttműködést kell kialakítani a közösségi művelődés területén működő civil szervezetekkel, rendezvényszervezőkkel, térségi önkormányzatokkal. Továbbá, a kulturális szervezetek között szükséges egyeztetni az éves programokat, keresni az együttműködés további lehetséges formáit.

Határidő: értelem szerint, illetve folyamatos

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

5. Ki kell kérni a kulturális céllal létrejött szervezetek, közösségek véleményét és részükre folyamatos tájékoztatást kell adni a kulturális és közművelődési területre vonatkozó helyi döntésekről, fejlesztési elképzelésekről.

Határidő: értelem szerint, illetve folyamatos

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

6. Támogatni kell a kulturális és a művészeti területen jelentkező kezdeményezéseket, illetve új művészeti értékek létrehozását és bemutatását. Továbbá, támogatni kell – közösségi igény esetén – új rendezvények (pl. többnapos táncfesztivál) szervezését is, azonban a kezdeményezőknek ki kell dolgoznia a rendezvények feltételeit (helyszín, személyi, tárgyi és pénzügyi forrás, stb.).

Határidő: értelem szerint, illetve folyamatos

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

7. Továbbra is biztosítani kell a Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. intézményegységeiben működő közösségek, művészeti együttesek és klubok működésének feltételeit.

Határidő: folyamatos

Felelős: Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

8. Támogatni kell az egyéb borgasztronómiai kulturális rendezvényeket.

Határidő: értelem szerint, illetve folyamatos

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

9. Anyagilag támogatni kell az Önkormányzatnak a Gyöngyös város múltjával (pl. Árpád-kori leletek) kapcsolatos régészeti ásatásokat.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Gyöngyös Városi Polgármestere
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

10. Az Önkormányzatnak konzorciumban – EU-s vagy hazai forrásból – támogatnia kell a Zsinagóga épületének és a mellette lévő területnek a felújítását, amelynek megvalósulása esetén szép színtöltje lenne a városnak.

Határidő: folyamatos

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

11. A kulturális programok megvalósítása érdekében a kulturális intézményeknek és szervezeteknek szükséges részt venni az országos meghirdetésű pályázatokon.

Határidő: értelem szerint, illetve folyamatos

Felelős: Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

12. Az Önkormányzat a támogatási rendeletben foglaltak szerint támogatja – a kulturális célú pályázatok alapján – a kulturális tevékenységet végző helyi szervezeteket, magánszemélyeket.

Határidő: elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 13.** Közművelődési megállapodást kell kötni a Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft.-vel és a Civil Ház működtetésére a Mátra Honvéd Kaszinó Kulturális Egyesülettel az Önkormányzat éves költségvetési rendeletében foglaltak szerint. Továbbá meg kell vizsgálni, hogy mely kulturális intézményekkel és szervezetekkel, illetve gyűjteményekkel lehetne közművelődési megállapodást kötni. Ellenőrizni kell az önkormányzati támogatás szabályszerű felhasználását az Önkormányzat éves költségvetési rendeletében és a támogatási rendeletében foglaltak szerint.

Határidő: folyamatos, évente ismétlődő az Önkormányzat éves költségvetési rendeletében foglaltak szerint

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 14.** El kell készíteni a Mátra Honvéd Kaszinónak helyet adó önkormányzati tulajdonú épület (Fő tér 9.) felújítási ütemtervét és meg kell teremteni a pénzügyi fedezetét (pl. pályázatból).

Határidő: 2024.12.31.

Felelős: Városfejlesztési és Városüzemeltetési Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 15.** Új közösségi teret kell biztosítani a Haller-Berényi-Orczy kastélyban a kulturális és civil szervezetek részére.

Határidő: 2024.02.29.

Felelős: Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 16.** Létre kell hozni a Városi Galériát a Haller-Berényi-Orczy kastélyban. A Városi Galériában kerüljön kiállításra a „TILMA a Gyermekművészetért Közhasznú Alapítvány” által adományozott nemzetközi gyermekalkotások gyűjtemény is.

Határidő: 2024.04.30.

Felelős: Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője
Gyöngyösi Várostárság Fejlesztő Nonprofit Kft. ügyvezetője
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 17.** A magángyűjteményben lévő Babák és játékok 100 éves történeti kiállítása részére megfelelő helyszínt (pl. a Haller-Berényi-Orczy kastélyban) kell biztosítani és a működési feltételt meg kell teremteni.

Határidő: 2024.04.30.

Felelős: Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője
Gyöngyösi Várostárség Fejlesztő Nonprofit Kft. ügyvezetője
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 18.** Törekedni kell megállapodás kötésére a Magyar Természettudományi Múzeum Mátra Múzeumával annak érdekében, hogy a gyöngyösi lakcímmel rendelkező polgárok az Orczy-kertet ingyenesen látogathassák, illetve állandó helytörténeti kiállítás működjön, valamint a város évente több alkalommal ingyenesen használhassa a múzeum épületét.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 19.** Megállapodás szükséges a Gyöngyös Város Óvodái tagintézményeinek a csoportos múzeumlátogatása és a múzeumpedagógiai órák ingyenes biztosítása érdekében.

Határidő: minden évben

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Gyöngyös Város Óvodái igazgatója

- 20.** Vizsgálni kell – az állami finanszírozás függvényében – a Mátra Múzeum esetleges önkormányzati fenntartásba vételének lehetőségét.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója

- 21.** Fel kell venni a kapcsolatot az egr Dobó István Vármúzeummal a 2000-es évek végén a vármúzeumba elszállított és azóta már állami tulajdonban lévő városi néprajzi gyűjtemény Gyöngyösön történő időszakos vagy állandó kiállítása érdekében.

Határidő: 2024.12.31.

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 22.** Önkormányzati és állami összefogással (pl. a Magyar Természettudományi Múzeummal konzorciumban pályázati úton) létre kell hozni az állami tulajdonban lévő Petőfi u. 30. számú épületben történő helytörténeti látványraktárat.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Gyöngyösi Várostárség Fejlesztő Nonprofit Kft. ügyvezetője
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója

Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 23.** Támogatni kell a „Múzeumok éjszakája” rendezvényen való nagyobb lakosság számú részvételt és ennek szervezésébe a helyi civil szervezetek és fiatalok bevonása is szükséges.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 24.** Támogatni kell egy olyan, Gyöngyös városát fémjelző kulturális rendezvénysorozat évenkénti megrendezésének bevezetését, amely több művészeti ágat összefogva bemutatkozási lehetőséget nyújthat a helyi közösségeknek, esetlegesen más városokkal kulturális kapcsolat kialakítását teheti lehetővé. Ennek érdekében támogatja az Önkormányzat azon pályázatokon való részvételt, melyek a rendezvénysorozatok lebonyolítását finanszírozzák és fenntarthatóságát segítik.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 25.** Támogatni kell a vallási turizmust, amely hozzájárulhat a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány Gyöngyösi Ferences Könyvtár, a Szent Bertalan-templom Kincstára és a Gyöngyösi Református Egyházközösség Levéltára gyűjteményi kiállításaival kapcsolatos szorosabb együttműködéshez.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 26.** Meg kell vizsgálni a gyűjtemények önkormányzati kulturális támogatási rendszerét, bevonva a vizsgálatba a gyűjtemények vezetőit is.

Határidő: 2024.03.31.

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója

- 27.** Támogatni kell a városi építéstörténeti értékeket jelentő magántulajdonban lévő épületek felújítását.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Polgármesteri Kabinet vezetője
Városfejlesztési és Városüzemeltetési Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 28.** Meg kell szervezni minden évben az Újévi Koncertet.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 29.** Meg kell vizsgálni a GYÖNGY Nemzetközi Néptáncfesztivál Alapítvánnyal közösen a GYÖNGY Nemzetközi Folklórfesztivál megvalósításának lehetőségeit, és a megemelt költségek tükrében szükséges dönteni a fesztivál jövőjéről.

Határidő: folyamatos

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 30.** Létre kell hozni a Városi Szabadidőparkot (pl. Csathó-kertben) pályázati forrásból.

Határidő: 2028.12.31.

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 31.** A két gyöngyösi nagyrendezvény közül legalább egyet országos jelentőségű programmá szükséges fejleszteni a turizmus és a város ismertségének növelése érdekében.

Határidő: folyamatos

Felelős: Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 32.** Továbbra is biztosítani kell a Helytörténeti Vetélkedő szervezését és annak pénzügyi feltételeit, ezt indokolja a helyi köznevelési intézményekkel történő megfelelő szintű kapcsolattartás és a gyermekekben a lokálpatriotizmus erősítése.

Határidő: minden évben

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény igazgatója

- 33.** A Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény intézmény kezelésében lévő gyűjtemények bővítésére és karbantartására költségvetési forrást kell biztosítani.

Határidő: folyamatos, illetve elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény igazgatója

- 34.** A Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény intézménynek helyt adó épület külső homlokzatának feújítása és a nyílászáróinak cseréje szükséges önkormányzati vagy pályázati forrásból.

Határidő: elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

Városfejlesztési és Városüzemeltetési Igazgatóság igazgatója
Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény igazgatója

- 35.** A Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény intézmény – balesetveszélyes – teraszát fel kell újítani, illetve a felújítást követően közösségi térként szükséges hasznosítani.

Határidő: folyamatos, illetve elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Városfejlesztési és Városüzemeltetési Igazgatóság igazgatója
Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény igazgatója

- 36.** A Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény intézmény Fiókkönyvtárának akadálymentes megközelítését meg kell oldani.

Határidő: 2024.12.31.

Felelős: Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Városfejlesztési és Városüzemeltetési Igazgatóság igazgatója
Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény igazgatója

- 37.** Törekedni kell a Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény intézmény helyismereti gyűjteményének gyarapítására, különös tekintettel a hiányzó várostörténeti munkák felkutatására.

Határidő: folyamatos

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény igazgatója

- 38.** Hasznosítani kell – a Könyvtár, a Mátra Művelődési Központ és a Borok Háza együttműködésében – a Fő tér 10. szám alatti épület melletti területen lévő új rendezvényteret.

Határidő: folyamatos

Felelős: Vachott Sándor Városi Könyvtár, Kiállítóhely és Muzeális Gyűjtemény igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 39.** Biztosítani kell – ütemezetten – a Mátra Művelődési Központ működéséhez szükséges épület karbantartási és infrastrukturális feltételeit (villamoshálózata teljeskörű felújításának befejezése, színházterem székeinek cseréje, színpad padozatának cseréje), hazai vagy uniós forrásból.

Határidő: elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 40.** Továbbra is támogatni kell a Palóc Népművészeti Kiállítást és az általuk használt jelenlegi épületet biztosítani szükséges bérbeadással, és pályázati forrásból szükséges felújítani a kiállításnak helyet adó önkormányzati épületet.

Határidő: folyamatos, illetve elfogadott éves költségvetés függvényében, illetve 2024.12.31.

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Gyöngyösi Városteréség Fejlesztő Nonprofit Kft. ügyvezetője
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Jegyzői Iroda Vagyonkezelő Csoportja

- 41.** Pályázati forrásból szükséges felújítani a Bene-házat.

Határidő: 2028.12.31.

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Gyöngyösi Városteréség Fejlesztő Nonprofit Kft. ügyvezetője
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója
Jegyzői Iroda Vagyonkezelő Csoportja

- 42.** Szélesebb körűen kell kulturális célra használni a Dr. Fejes András Sport-és Rendezvénycsarnokot.

Határidő: folyamatos

Felelős: Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője
Gyöngyösi Sportfólió Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 43.** Kiadványok (Gyöngyösi Kalendárium, városismertető könyv, stb.), a város régi és jelenkori értékeinek bemutatása, rendezvények vizsgálata, finanszírozás, tervezhetőség érdekében javaslatok az Önkormányzat költségvetési rendelethez.

Határidő: minden év november hónapja

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 44.** El kell ismerni a város kulturális életében megjelenő értékeket. A kultúra területén végzett kiemelkedő munkát végzőket kitüntetéssel kell továbbra is elismerni, melynek átadására minden év januárjában a Magyar Kultúra Napján, illetve a Városi Diáknapon kerül sor, ünnepélyes keretek között.

Határidő: folyamatos, évente

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 45.** Támogatni kell a nagyobb városi rendezvényeket és biztosítani kell a pénzügyi háttérét.

Határidő: folyamatos, évente

Felelős: Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 46.** A Gyöngyösi Városi Televízió műsorpolitikája markánsabban kell törekednie az önkormányzat tájékoztatási kötelezettségének teljesítésére, illetve a város és vonzaskörzete kulturális értékeinek bemutatására.

Határidő: folyamatos

Felelős: Gyöngyösi Médiaközpont Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 47.** Továbbra is anyagilag támogatni kell – önkormányzati és pályázati forrásból – a Gyöngyösi Város Televízió analóg technikával készült anyagának digitalizálását.

Határidő: elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Gyöngyösi Médiaközpont Nonprofit Kft. ügyvezetője

- 48.** Meg kell oldani a Gyöngyösi Városi Televízió helyet adó épület külső és belső felújítását pályázati forrásból.

Határidő: elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Gyöngyösi Médiaközpont Nonprofit Kft. ügyvezetője
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 49.** Meg kell oldani a Gyöngyösi Városi Televízió médiatevékenységének hatékonyabb ellátása érdekében az eszközpark fejlesztését és egy stábautó beszerzését, valamint az élő közvetítésekhez kapcsolódó technológia háttér erősítését további LiveU eszközök beszerzésével.

Határidő: elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Gyöngyösi Médiaközpont Nonprofit Kft. ügyvezetője
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 50.** Meg kell oldani és anyagilag támogatni kell a Gyöngyösi Médiaközpont streaming technológiájának fejlesztését.

Határidő: elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Gyöngyösi Médiaközpont Nonprofit Kft. ügyvezetője
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 51.** Meg kell vizsgálni a Cinema Bridge bővítési lehetőségét, a hozzá kapcsolódó kivitelezési terv és költségvetés elkészítésével (ki kell használni a Gyöngyház Plázában a mozi felett található kihasználatlan karzat adta lehetőséget, pl. új kisterem kávézóval együtt).

Határidő: 2024. december 31.

Felelős: Gyöngyösi Médiaközpont Nonprofit Kft. ügyvezetője
Városfejlesztési és Városüzemeltetési Igazgatóság igazgatója

- 52.** Biztosítani kell a Cinema Bridge digitális mozigépének pótlását vagy teljes cseréjét.
Határidő: elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Gyöngyösi Médiaközpont Nonprofit Kft. ügyvezetője
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 53.** Pályázati forrásból fel kell újítani a Püspöki út 23. szám alatti önkormányzati épületet, mint kulturális örökséget. Majd a felújítást követően át kell adni az aktív, Gyöngyös város életét mozgató fiataloknak, alkotó közösségeknek fenntartásra és működtetésre.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Gyöngyösi Városteréség Fejlesztő Nonprofit Kft. ügyvezetője
Gyöngyösi Kulturális Nonprofit Kft. ügyvezetője
Városfejlesztési és Városüzemeltetési Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 54.** Kiemelten kell 2024-ben támogatni a Gyöngyösi Játékszínt a 70 éves születésnapja ünneplésével kapcsolatban.

Határidő: elfogadott éves költségvetés függvényében

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója
Pénzügyi és Költségvetési Igazgatóság igazgatója

- 55.** A Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóságnak el kell készítenie és folyamatosan karban kell tartania a város által támogatott (anyagi, stb.) kulturális szervezetek részletes adatbázisát (kulturális szereplés, költségvetés, stb.). Ez az adatbázis szolgálja a kulturális szervezetek támogatási rendszerét.

Határidő: minden év december 1. (az előző 12 hónap részletes beszámolója)

Felelős: Közigazgatási és Intézményirányítási Igazgatóság igazgatója

- 56.** Felül kell vizsgálni Gyöngyös testvérvárosi kapcsolatait kulturális területen, a meglévő kulturális események fenntartása és új elemekkel történő bővítése mellett. Törekedni kell a testvérvárosi kapcsolatok ápolásánál a kulturális szakemberek szakmai kapcsolattartására is.

Határidő: 2024. június 30., illetve folyamatos

Felelős: Gyöngyös Város Polgármestere
Testvérvárosi Kapcsolatokért Felelős Alpolgármester